

KRISLAI
Baisūs kaltinimai.
Devenio "Kancios."
Gerai iš Naciško Šulinio.
Dideli ir Svarbūs Mitingai.
Willkie Pareiškimas.
Rašo A. Bimba

Darbo žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

New Yorko pažangus laikraštis "PM" padaro prieš tūlus mūsų valdžios departamentų žmones tokius didelius, tiesiog baises kaltinimus, jog pats prezidentas Rooseveltas turėtų įsimaityti.

Sis laikraštis pereito sekmdienio laidoje sako, kad Sovietam buvo pradžeta suteikti informacijas dėl pasigaminimo iš anglies labai reikalingo orlaiviams gazolino.

Sovietams buvo pradžeta suteikti sintetinio chemikalo "toluol" dėl gaminimo "TNT," taip reikalingos eksploduojančios medžiagos šio karo vėdimui.

Amerika galėjo išpildyti tuos pasižadėjimus. Tos medžiagos taip svarbios ir taip reikalingos karui, jog patsai prezidentas Rooseveltas 1941 metų liepos 25 dieną įsakė tuojau jas suteikti Sovietams.

Bet nuo to laiko jau prabėgo 14 mėnesių! Ir tebeina "de-rybos," ir Sovietai dar nėra gavę tų medžiagų! Sovietų valdžios atstovai eina nuo Ainošias pas Kaiposių Washington, bet jokių rezultatų nėra.

Autorius šių kaltinimų I. F. Stone paduoda vardus ir pavardes tų viršininkų, kurie su- lauzė Rooseveltui instrukcijas ir neįspildė Sovietams padary- tų pasižadėjimų. Tais kalti- ninkais yra A. A. Berle, Max W. Thornbur, Loy W. Hen- derson ir eilė kitų.

Dr. Devenis pasidarė did- žiausiu mūšlininku. Prie jo dabar laišosi ne tik klerikalai ir smetonininkai, bet ir men- ke- vikai iš "Nauj. Gačynės" ir "Naujienu." Visų jis dabar he- rojus.

Mat, Devenis pasitarnauja Hitleriui, niekindamas ir plūs- damas Sovietų Sąjungai, Ame- rikos talminku. To ir užten- ka, kad jam ranką bučiuotų Grigaitis ir Stilsonas su Straz- du.

Bet, ištikrų, tie Sovietai su fašistu labai "kiauliškai" ir pasielgė. Taip "kiauliškai," jog pasak paties Devenio, jis, Devenis, "buvo paskirtas pa- gal savo profesiją kaip dak- taras. Jo pareiga buvo gydyti suirgusius, tikrinti sveikata- ty, kurie skūsdavosi negalį eiti dirbti. Jam kurį laiką teko būti ambulatorijos vedėju..."

Ar bereikta didesnis pakū- tos gydytoji, kaip gydymas sergančių arba patikrinimas žmonių sveikatos?

O kas blogiausia, kad tai nebuvo jis verčiamas dirbti už dyką. Jam davė pilną užlai- kymą ir dar 25 rublius į mė- nesį primokėjo.

Tą prisipažino Dr. Devenis "N. G." redaktoriams ("N. G." rugs. 24 d.)

Ir už šitas baises "kan- čias" dabar Devenis dergia Sovietų Sąjungai ir sušiles dar- buojasi nacių laimėjimo nau- dai — prieš Jungtines Tautas.

O Stilsonai, Strazdai ir Gri- gaitiai jo tavorą uoliai šinka- voja savo nelaimingiems skai- tytojams.

Chicago "Draugas" (rugs. 25 d.) pamilo Anglijos poniu- tę Lady Astor. Ką ji sakanti, tai esanti šventa tiesa. Ir kai ji pasakė, kad "Britanijos ko- munistai yra didžiausi priešai Rusijos," tai "Draugo" redak- torius net apsilaižė. Tai, girdi, "aiškus, draugas ir tikrai teisi- gas pareiškimas."

Gi Lady Astor yra pro-nacė. Ji vadovauja garšajai Clive- den šaika Anglijoje. Ta lor- dy ir leidžiu šaika, pačių (Tąsa 5-tam pusl.)

No 230 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STAG 2-3878 Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Spalių (October) 1, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV

TALKININKAI ATĖMĖ IŠ JAPONŲ SVARBŲ KALNĄ NUAJOJOJ GUINEJOJ

Oficialiai Amerikos Pranešimai

Generolo MacArthur'o štabo pranešimas rugs. 30: Owen Stanley kalnų srityje (saloje New Guinea) australų ir amerikiečių kariuomenė užėmė Ioribaiwa kalnų briauną. Japonai traukiasi atgal linkui Nauro, dešimt mylių į šiaurius. Jie paliko kiekus ginklų ir kitų įrengimų. Ta priešų pozicija buvo gamtiniai stipri, o japonai dar barikadomis, įvairiais pastatais ir apka- sais buvo ją sutvirtinę.

Mūsų kariuomenė tebežygiuoja pirmyn. Vidutiniai talkininkų bombanešiai atakavo užnugarines japonų pozicijas arti Menari.

Didelis amerikiečių ir australų orlaivių būrys bom- bardavo japonų lėktuvų aikštes Salamaua srityje, sa- loj New Guinea, bet pasekmės nebuvo pastebėtos.

Ties Buna (toj pat saloje) didieji talkininkų bomba- nešiai sunaikino šešias japonų valtis ir dvi priešorlai- vinių kanuolių pozicijas ir atakavo priešų įrengimus pajūryje ir orlaivių stovykloje.

Chungking, Chinija, rugs. 29. — Amerikiečių gene- rolas Stilwell praneša, kas seka: Amerikos bombanešiai, lydimi lėktuvų kovotojų, rugs. 28 d. padarė dvi atakas prieš japonų įrengimus Wantinge ir Tengechunge, pietinėje Yunnan provincio- joje, Chinijoje, ir turėjo puikių pasekmių. Visos ame- rikiečių bombos nukrito į taikomą sritį. Amerikiečiai neprarado nė vieno orlaivio.

SOVIETAI ATMUŠĖ VISAS PRIEŠŲ ATAKAS; SUNAIKINO DAR TUKSTANČIUS FAŠISTŲ

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, rugs. 30. — Sovietų Žinių Biuro praneši- mas sako:

Mūsų kariuomenė rugs. 29 d. darė žygius prieš prie- šus srityse Stalingrado, Mozdoko ir Siniavino.

Stalingrado srityje tęsėsi žiaurūs mūšiai. Didelės priešų jėgos nuolat ir kartotinais atakavo sovietines po- zicijas šiaurvakarinuose Stalingrado priemiesčiuose. Visos priešų atakos buvo atmuštos ir padaryta hitle- rininkam sunkių nuostolių.

Mūsų kariuomenė sunaikino 29-nis vokiečių tankus ir virš 1,500 jų karių. Be to, vokiečiai prarado daugiau kaip 700 savo karių bebandydami užimt vieną aukštū- mą.

Sovietų lakūnai sunaikino tris priešų orlaivius, aš- tuonis tankus, 27 trokus bei automobilius ir susprog- dino jų amunicijos sandėlių.

Kariniai Volgos upės laivai šūviais iš kanuolių išvai- kė, dalinai sunaikinant, apie du batalionus fašistų pės- tininkų.

Tęsėsi įtūžė mūšiai į šiaurų vakarus nuo Stalingra- do. Raudonarmiečiai per tris dienas sunaikino 49 vokie- čių tankus, 18 kanuolių, 23 mortiras, 41-ną kulkasvai- dį ir užmušė apie 2,000 priešų.

Pagal parodymus nelaisvėn paimtų hitlerininkų, bu- vo supliekti ir atgal nuvyta viena mechanizuota jų di- vizija. Kai kuriose jų kuopose teliko tik po 16 iki 25 ka- rių.

Mozdoko srityje raudonarmiečiai atmušė kelias prie- šų atakas. Buvo sunaikinta 11 vokiečių tankų ir už- mušta 350 hitlerininkų. Kitame sektoriuje mūsų dali- niai, spaudžiami skaitlingesnių priešų, buvo priversti (Tąsa 5 puslapyje)

Kongreso Gincas su Prezidentu dėl Kainų

Washington, rugs. 30. — Senatas 48 balsais prieš 43 pasisakė už pakėlimą farmų produktų kainų aukščiau negu dabar.

Pirmiau kongreso atstovų rūmas atmetė prezidento Roosevelt'o pasiūlymą nu- mušti žemyn tokių produk- tų kainas taip, kad jos pri- lygtų kainoms fabrikinį dirbinių, kuriuos fermeriai perka.

Prez. Rooseveltas Darbo Dienoje pareikalavo, kad kongresas numuštų visų

farmų produktų kainas iki tokio lygio ir išleistų įsta- tymą, kuris uždraustų kelti jų kainas.

Prezidentas sakė, jog ta- tai reikalinga norint sutu- rėti nuolatinį gyvenimo brangimą. O jeigu kongre- sas atmetų prezidento pa- siūlymą, tai jis grąsino pats sutvarkyti šį dalyką, po spa- lių 1 d. Prez. Rooseveltas tvirtino, jog šalies konstitu- cija duoda jam galią karo laikui taip pasielgti be kong- reso užgyrimo.

Churchill Išsikalbina Nuo Antro Fronto

London, rugs. 30. — Ang- lijos ministeris pirmininkas Winston Churchill šiandien sakė seime, kad, girdi, pu- sė visų anglų, kanadiečių ir amerikiečių, kurie buvo įsi- veržę į Dieppe, šiauriniame Francijos pajūryje, tapo užmūsti, sunkiai sužeisti bei nelaisvėn paimti. Pasak Churchill'o, tas keliolikos tūkstančių talkininkų karių žygis, esą, parodė, kaip vo- kiečiai ten esą stiprūs.

(Aišku, jog Churchill to- kia savo kalba stengėsi nu- malšinti anglų daugumėnė, reikalaujančią atidaryti an- trą frontą prieš Hitlerį Eu- ropos žemyne.)

ANGLŲ VALDŽIA PRIEŠ SEIMO RINKIMUS

Kai kurie Anglijos seimo nariai reikalavo paskelbt naujus rinkimus seiman. To reikalauja ir daugelis šiaip piliečių.

Anglų valdžia atmetė tuos reikalavimus (suprantama, labiausiai bijodama, kad naujas seimas galėtų pa- keist Churchill'o valdžią ir pastatyt tokią vyriausybę, kuri pradėtų atakuoti hitle- rininkus antru frontu).

EIKITE Į KARINIUS DARBUS! ŠAUKIA GENEROLAS HERSHEY

New York. — Generalas Lewis B. Hershey, verstino kariuomenėn ėmimo direk- torius, kalbėdamas suvažia- vime dviejų tūkstančių ve- dėjų įvairių pramonių ir bi- znių, smerkė tuos žmones, kurie neina į karinius dar- bus, o tik šiaip, kas jiems pa- tinka, dirbinėja arba tingi- niauja. Gen. Hershey ragino paprastų fabričių ir dirbtu- vių darbininkus persikelti į karinius darbus. Tai garbin- gas ir būtinai reikalingas dalykas, sakė jis.

Ateinančiais metais rei- kės 23 milijonų darbininkų karinėms Amerikos pramo- nėms, ir jeigu pasirodys, kad kitaip negalima įvalias

jų gauti, tai bus išleistas įstatymas, pagal kurį žmo- nės turės verstina eiti į ka- rininius darbus. "Kiekvienas asmuo bus tam reikalin- gas," įspėjo generolas Her- shey, nors jis dar nesakė, kad gal teks šaukt armijon ir 45 iki 65 metų vyrus.

DARBAS FARMOSE BEI TARNYBA ARMIJOS

Vyriausiasis drafto direk- torius gen. Hershey paskū- tinėmis dienomis davė pa- sirinkt vieną iš dviejų jau- niems vyrams, dirbantiems farmose: Pasilikite ir to- liaus farmose dirbti, o jei- gu apsisite darba farmose, tai tikrai būsite paimti ar- mijon!

Dar Negana Sparti Karinė Gamyba

Washington. — Rugsjū- čio mėnesį Jungtinėse Vals- tijose buvo pagaminta kari- nių reikmenų 8 procentais daugiau, negu liepos mėne- si, bet vis tiek 14 procentų mažiau, negu buvo planuo- ta.

Vyriausias karinių darbų direktorius Donald Nelson sako, jog turės būti dedama "dar negirdėtos pastangos," kad iki naujų metų pagami- mus tiek karo pabūklų, kiek reikia.

Hitlerio Šneka

Vokiečių radijas paskel- bė, jog trečiadienio vakare Hitleris kalbės per radiją apie žieminę pagalbą. Buvo suprantama, kad jis mėgins nuaiškinti ir tai, kodėl na- ciai vis negali užimt Stali- ngrado.

Cattuck, Indija. — Anglų policija, šaudydama į prieš- angliskus d e m o nstrantus Katasahi kaime, užmušė aš- tuonis indėnus ir sužeidė tris.

Egiptas. — Anglų ir ame- rikiečių orlaiviai bombard- vo Tobruko uostą ir fašistų lėktuvų stovyklas Egipte ir Libijoje.

SUPLIEKTI NACIAI Į ŠIAURIŲ VAKARUS NUO STALINGRADO

Maskva, rugs. 30. — Rau- donoji Armija per dieną už- mušė daugiau kaip 2,200 vo- kiečių iš tų, kurie atakavo Stalingradą. Sovietinis vi- dudienio pranešimas teigia, jog visos priešų atakos at- muštos. Nukauta virš 700 hitlerininkų tik prie vienos kalvos, kurią jie mėgino šturmu užimti. Prie jos taip pat sunaikinta 29 nacių tan- kai.

Sovietinė kariuomenė, pasigrūmus apie 50 mylių pirmyn, nuo Volgos iki Do- no upės, tebekerta šonan vo- kiečiams Stalingrado srity- je. Vien tame sektoriuje, į šiaurų vakarus nuo Sta- lingrado per tris dienas bu- vo užmušta daugiau kaip 2,000 hitlerininkų ir sudau- žyta 49 jų tankai, 18 ka- nuolių ir 23 mortiros. Paim- ti nelaisvėn vokiečiai liūdi- ja, jog kai kuriose jų kuo- pose teliko tik po 16 iki 25 vyrų iš viso.

Kariniai Volgos laivai iš- taškė du batalionus nacių kariuomenės.

ISTASKYTA RUMUNŲ DIVIZIJA KAUKAZE

Ties Mozdoku, Kaukaze, raudonarmiečiai at g rie bė pozicijas, kurias vokiečiai buvo pirmiau užėmę. Į piet- rytus nuo Novorosiisko so- vietiniai marininkai ir pės- tininkai supliekė rumunų fašistų diviziją ir pasigrū- mę kiek pirmyn.

Suvarge, pailsę raudonar- miečiai ir einkluoti darbi- ninkai Stalingrade per dvi dienas atmušė visus daug skaitlingesnių priešų mėgi- nimus įlist giliau miestan, nors praeitą sekmdienį hit- lerininkams pavyko užimt vieną darbininkų buveinių centrą šiauriniai - vakarinė- je Stalingrado dalve. (Zy- mėtina, jog Stalingradas per keturiasdešimt mylių tęsiasi vakarinėmis Volgos upės pakrantėmis.)

Vidudienio p r a n e š i m a s trečiadienį sakė, jog sovie- tiniai kovotojai supliekė ir atgal nuvio dvi vokiečių di- vizijas į šiaurvakarus nuo Stalingrado, dalinai sunai- kindami jas.

SOVIETAI UŽĖMĖ "HITLERIO LINIJĄ" RŽEVO SRITYJ

Rževo srityje raudonar- miečiai sutriuškino stipriausią nacių apsigynimo liniją, kuri buvo vadinama "vado (fiurerio, Hitlerio) linija." Buvo išmūsti naciai ir iš jų požeminių tvirtumų, turėju- sių po tris aukštus. Būriai fašistų kariuomenės Rže- vo fronte tapo pergrūsti antrapus Volgos upės, o daugelis kitų užmušta.

Pasitvirtina p i r m e snis pranešimas, jog Sovietai at- kariavo nuo hitlerininkų 25 apgyventas vietas ir vieną svarbią karinę aukštumą Rževo sektoriuje.

Tarp vokiečių, kuriuos so-

vietiniai kariai paėmė ne- laisvėn Rževo apygardoj, didokas nuošimtis pasirodė netekę proto. Kurie dar nē- ra pamišėliai, tie sako, jog Hitleris liepė vokiečiams nors ir stipti, bet nesitrauk- ti atgal; o tuos, kurie trauktųsi, jis įsakė oficie- riams tuojau sušaudyti, kaip telefonavo Ralph Par- ker, New Yorko Times ko- respondentas iš Sovietų.

Pagerėjusios Sovietų Pozicijos Stalingrade

Maskva, rugs. 30. — Rau- donarmiečiai St a l i n g r a d o gynėjai šiek tiek pagerino savo pozicijas mieste, neat- laidžiai kontr - atakuodami vokiečius. Kiti Sovietų ka- riuomenės daliniai daugū nacių linijas iš užnugarės, kaip teigia International News Service, amerikinė ži- nių agentūra.

Stalingrado padėtis, ta- čiau, tebėra pavojinga. Hit- lerininkai visomis suburo- mis jėgomis desperatiškai stengiasi pr as im ū t p e r miestą įrpsiekt Volgos upę. Baisiai kruvini mūšiai siaučia gatvėse.

Raudonoji Armija, kaip pranešama, prasilaužė per stiprias fašistų linijas į šiau- rius nuo Stalingrado. Rau- donarmiečiai iš šiaurų pu- sės atakuoja šonan nacius, šturmuojančius Stalingra- dą.

Iniciatyva Sovietų Rankose

Maskva, rugsėjo 30. — "Jaunoji Pravda," laikraš- tis sovietinių jaunųjų ko- munistų, rašo, jog Raudono- ji Armija savo rankose tu- ri veiksmų iniciatyvą prieš hitlerininkus į šiaurų vaka- rus nuo Stalingrado.

Iveržti Santikiai tarp Japonijos ir Sovietų

London, rugsėjo 30. — United Press praneša, jog tebėra įveržti santikiai tarp Japonijos ir Sovietų Sąjun- gos. Neseniai įvykę pasita- rimai Maskvoj tarp japonų ir Sovietų atstovų. Bet, sa- koma, jie nepagerinę nuo- taikos tarp tų dviejų šalių.

Priešų Skelbimai

Nacių radijas skelbia, kad jie, girdi, giliau įsiveržę į šiaurinę Stalingrado dalį, o Kaukazo fronte tai, esą, vo- kiečiai prasimušę į prie- miesčius Tuapse, uosto su karinio Sovietų laivyno sto- vykla, 75 mylios į pietus nuo Novorosiisko, prie Juodo- sios Jūros.

(Tai priešų pranešimai, kuriem nėra patvirtinimo iš jokių patikimų šaltinių.)

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Every day except Sunday

Established April 5, 1911
627 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gaslunas
Editor Roy Mizars

SUBSCRIPTION RATES	
United States per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn N. Y. per year	\$6.50
Brooklyn N. Y. six months	\$3.50
Foreign countries per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil per year	\$6.00
Canada and Brazil six months	\$3.25

Entered as second class matter March 12, 1924
by Post Office at Brooklyn N. Y. under the
Act of March 3, 1879

LDS Narių Balsavimo Pasekmės; Kaip Bus su Nariais Kareiviais?

Rusų mėnesį Lietuvos Darbininkų Susivienijimo kuopų nariai balsavo referendumą LDS kareivių duoklių apmokėjimo klausimu. Kaip žinia, LDS Vitis Seimas taji klausimą svarstė ir buvo įnešimas, kad nariai užsidėtų mokėti po 10c, kiekvieną mėnesį "ekstra" duoklių, iš kurių būtų apmokamos duoklės LDS nariams, esantiems Amerikos kariuomenėje. Delegatuose buvo pasidalinimo: vieni stoji už įnešimą, kiti jam priešinosi. Tuomet buvo surastas "vidurio kelias": pasiūlyta tą visą dalyką pavesti patiems nariams nubalsuoti. Ir štai dabar LDS organas "Tiesa" (iš spal. 1 d.) praneša:

"Referendumo pasekmės jau skelbiamos šioje "Tiesos" laidoje (3-čiame puslapyje). Balsavime dalyvavo 118 kuopų. Už užsidėjimą po 10c, mėnesį pasisakė 943 nariai, prieš 1,025, susilaikė 186. Pasiūlymas užsidėti po 10c, mėnesį apmokėjimui kareivių duoklių, taigi, nupuolė. "Šis balsavimas parodė, jog dauguma balsavusių nenori prisidėti savo desimtukais, kad sukeltų Centrai kareivių duoklių fondą."

Balsavimo pasekmės, tarp kitko, parodo, kad nedidelis, palyginti, organizacijos narių skaičius dalyvavo balsavimuose. Keista, kad ir iš tų, kurie dalyvavo susirinkimuose, apie 186 susilaikė. Jei jie būtų balsavę, tuomet didesnė persvara būtų buvusi padaryta, viskas ryškiau būtų išsipręsta.

Na, bet nieko nepadarysi. Taip narių dauguma nubalsavo, taip turės būti. LDS organas ta proga daro šitokią pareikšimą:

"Kadangi Centras, neturėdamas tam tikro fondo apmokėjimui kareivių duoklių, negalės nieko tuo klausimu daryti, tai dabar kas turi rūpintis, kad visų LDS narių kareivių duoklės būtų pamokėtos ir kad jie pasilikytų pilnais LDS nariais? Sekamas pasiūlymas veikiausiai gali būti geriausias:

"1. LDS nariai, išėina kariuomenėn, prašomi užsimokėti savo duokles bent už vienus metus iš anksto.

"2. Pašalpagaviai (tėvai ar kiti artimi giminės) tų kareivių, kurie patys nepasimoka duoklių, turėtų už juos pamokėti.

"3. Kuopos turėtų pamokėti duokles už tuos savo narius, kuriais niekas kitas nesirūpina pamokėti duokles. Kuopos gali susikelti tam fondą parengimais ar kitokiais būdais.

"Jeigu bus taip padaryta, kaip čia nurodyta, tai mūsų kareiviai pasiliks pilni nariai ir turės pilnas teises prie pašalpos ir apdraudos, nepaisant kur jie bus — Jungtinių Valstijų teritorijoje ar užsienyje.

"Pereitis Seimas nutarė išmokėti pašalpą ir apdraudą LDS narių kareivių, nežinint kur jie susirgs ar bus sužeisti arba mirti patiks, jeigu tik jie bus pasimokėję duokles, nesuspenduoti.

"Mūsų Susivienijimas, kaip matote, suteikia kareiviams daugiau teisių prie pašalpos, negu civiliams nariams, nes civiliams, užsienyje esantiems, nemokama pašalpa.

"LDS kareiviai turi daugiau teisių prie pašalpos, negu kitų lietuvių susivienijimų ar draugijų nariai kareiviai. Tik reikia rūpintis, kad kareivių duoklės būtų laiku sumokėtos, kad jie nebūtų susispendavę."

Taip. Ir mes manome, kad dabar didžiausia atsakomybė už LDS narių kareivių duoklių apmokėjimą gula ant LDS kuopų ir apskričių. Jos privalo sukelti specialius fondus ir iš jų apmokėti duok-

les tų narių, kurie tarnauja U.S.A. kariuomenėje, bet už kuriuos nėra kas apmoka duokles.

Reikia žiūrėti, kad nei vienas LDS narys kareivis nebūtų išbrauktas iš Susivienijimo tik dėl duoklių neužsimokėjimo.

Atliekamojo Metalio Surinkimas

Šiuo metu New Yorko mieste (ir visoje šalyje) eina didelis vėjus už surinkimą atliekamojo metalo, metalinių daiktų (scrap iron). Tai nepaprastai didelės reikšmės kampanija, — tai kampanija, kurią gali ir privalo paremti kiekvienas pilietis.

Nereikia aiškinti, kad mūsų kraštui geležis neišpasakytai reikalinga karo gamybai. Nereikia, sakome, aiškinti, kadangi mūsų šalis šiandien tankais, orlaiviais ir ginklais aprūpina ne tik savo kariuomenę, — vis didėjančiąją kariuomenę, — bet podraug jina teikia amunicijos, tankų ir orlaivių ir savo talkininkams, Jungtinėms Tautoms. Metalas nepajama išskirti tiek, kiek reikia. Tuo pačiu sykiu, jei paimsim visą šalį, atliekamų gelžgalių, nereikalingų naudojimui geležinių daiktų, yra tiek ir tiek. Tik reikia juos surinkti. Tik reikia įdėti rūpestingumo ir darbo tam tikslui.

Mūsų skaitytojams tenka dvi užduotys atlikti: viena, atiduoti pas save esančius visokius gelžgalius, koki tik yra, visokius atliekamus, nereikalingus geležinius daiktus, kokių tik turite. Antra, eiti patiems rinti tuos dalykus iš kitų žmonių, iš kitų gyventojų. Kiekvienas gali padirbėti tam tikrą kiekį liuoslaikio, kad padėti savo kraštui. Mūsų jaunimas eina į kariuomenę, eina į mūšius prieš sunaikinti, nesigailėdamas nei sveikatos nei gyvybių, tad mes, gyveną laisvai ir saugiai, kol kas socialiai pavalgę ir apsiręę, privalome nors dalelę savo liuoslaikio įdėti į tą svarbią darbą — rinkimą metalinių atliekamų daiktų.

Tuo prašo mūsų krašto prezidentas. Tuo reikalauja iš mūsų pilietinė pareiga!

Londono "Times" už Antrąjį Frontą

Anglijoje išėinas dienraštis "The London Times" savo redakciniame griežtai pasisakė už tuojautinį atidarymą antrojo fronto prieš Hitlerį Europoje. Jis mato, kad tik tuojau atidarius antrą frontą bus galima laimėti karą ir sumažinti Jungtinių Tautų nuostolius.

Londono "Times" pamatuoja antro fronto galimybę pasekminga Raudonosios Armijos kova prie Stalingrado. Jis rašo, kad Sovietų Sąjunga 1941 metais sumaišė Hitlerio planus, o dabar Anglija ir Amerika atidarydamos antrą frontą sumaišytų jo planus 1942 metais.

Dienraštis priveda tris faktus už tuojautinį atidarymą antrojo fronto, būtent: (1) Tik iš dviejų pusių Vokietija mušama pralaimėjo Pirmą Pasaulinį karą. (2) Naciai bijosi antro fronto Europoje, nes jie ne vien būtų suspausti Raudonosios Armijos iš rytų, o Anglijos ir Amerikos armijų iš vakarų, bet prieš juos sukiltų ir pavergtų kraštų žmonės. (3) Sovietų Sąjunga sumaišė Hitlerio planus 1941 metais ir savo didvyriška kova, ant savęs sutraukė Hitlerio ir jo talkininkų jėgas 1942 metais ir tas suteikia geriausią progą Anglijai ir Amerikai dabar užpulti Hitlerį iš kitos pusės.

Žiema Antro Fronto Nepavado

Antro fronto priešai ramina Amerikos ir Anglijos liaudį, būk antrasis frontas dabar prieš Hitlerį nereikalingas, nes jau ruduo, o greitai ateis ir "generolas žiema," kada Raudonoji Armija viena galės vėl kariauti, ne vien sulaukyti Hitlerio ir jo talkininkų gaujas, bet ir stumti jas atgal.

Ši teorija yra tikslu, kad kenkti Jungtinių Tautų karo išlaimėjimui. Tie ponai dabar priešingi atidarymui antrojo fronto ir siūlo "generolą žiemą," o ateinantį pavasarį jie vėl bus priešingi antram frontui, nes Hitleris Francijos, Belgijos, Hollandijos pakraščiuose bus galingesnis, turės pasistatęs daug naujų tvirtumų, daugiau armijos ir gal naujų ginklų.

Sovietų Sąjungos karo specialistai sako Amerikai ir Anglijai, kad ant "generolo žiemos" daug vilčių nesudėtų, bet dabar, kada Raudonoji Armija yra sukausi visą Hitlerio ir jo talkininkų jėgas, kirstų jam smūgį iš užnugario — atidarant antrąjį frontą Europoje.

Stalingradas ir Hitlerio Pralaimėjimas

Dienraštį "Post" Mr. Arthur Hurwich daro sekamą išvadą iš Stalingrado kovų:

Stalingradas laikosi. Per ištisą mėnesį tas industrialinis miestas ant Volgos atsilieka prieš didžiausias vokiečių atakas, atmušant jas nuo visų svarbių pozicijų ir net perėjo į kontr-atakas. Šios dienos pranešimai iš fronto sako, kad Raudonoji Armija perėjo į ofensyvą ir tas gali baigtis didžiausiu Hitlerio pralaimėjimu.

Mūšiai už Stalingradą prasidėjo paskutinę rugpjūčio savaitę, kada von Bocko armija perėjo Dono upę į piet-rytus nuo Kleckaja ir jis 1,000,000 armiją metė prieš rusus tik ant 40-ties mylių fronto.

Generolo von Bock planai buvo toli siekianti. Jis, sutraukęs tokias mases armijos, tankų, kanuolių, lėktuvų ir pėstininkų į rytinę Dono upės pusę, buvo tikras pergalei. Pirmiausiai puolė Stalingradą iš šiaur-vakarų, bet kada nepavyko, tai pradėjo pasiutusias atakas iš piet-vakarų pusės linkui Stalingrado. Jam pavyko sulaužyti rusų apsigynimo liniją ir per kelias dienas atrodė, kad vokiečiams pavyks jų planai.

Tuo pat kartu šimtai nacių bombininkų-smigikų ir šimtai mūšio lėktuvų puolė rusų pozicijas, metė tūkstančius bombų ir šaudė iš kulkasvaidžių. Vietomis naciai nuleidė parašutistų grupėmis po 100 žmonių už Raudonosios Armijos apkasų, ties orlaukiais ir kryžkeliais su kulkasvaidžiais ir prieštankinėmis kanuolėmis. Kovoje raudonarmiečiai tas nacių grupes sunaikino.

Nacių lėktuvai šimtais bombardavo siauru ruožtu rusų liniją, o paskui trys pulkai nacių tankų, po 120 tankų kiekvienas, puolė pirmyn ir vėl prasilaužė per rusų pozicijas.

Nacių tankus pasitiko rusų kanuolių ir prieštankinių kanuolių ugnis. Bet paskui į kovą stoji rusų milžiniški tankai, kurie ištaškė prieš tankus ir išvaikė. Vokiečiams į pagalbą puolė dar 90 tankų. Bet juos arti prileido vienas raudonarmiečių būrys, kuris buvo slėptuvė, ir tada pasitiko prieš-tankinių kanuolių, šautuvų ir granatų ugnimi. Virš 100 nacių tankų buvo sunaikinti ir von Bock atakos at-

muštos. Panašiai atsitiko ir piet-vakarinėje Stalingrado pusėje, kur raudonarmiečiai pasekmingai apgynė kalną.

Kada šios iš šiaur-vakarų ir piet-vakarų nacių atakos buvo atmuštos, tai von Bock siekė paimti Stalingradą turėdamas persvarą karių, plieno ir ugnies. Vėl iš naujo padūrinęs abu savo sparnus, nusveriančias jėgas jis metė iš piet-vakarų pusės.

Ir pradant su rugpjūčio 31 diena 20,000 vokiečių priešakyje su 80 tankų, pridedanti šimtu lėktuvų, vėl puolė ant Sovietų linijų. Šimtai nacių bombininkų daužė rusų pozicijas. Per kelias dienas ejo žiaurus mūšiai. Von Bock padūrinimus kišo kasdien. Vokiečiai ejo pirmyn per kalnus savo lavonų ir panešė didelių nuostolių negalėjo rusų linijas perlauzti.

Tuo kartu šiauriniame Stalingrado sparne rusai perėjo prie aktyvaus veikimo. Jie perėjo iš rytų į vakarų Dono upės pusę ir veik visai sunaikino italų diviziją, kuri neteko per 70 nuosimčių savo karių, ir pradėjo spausti į prieš komunikacijos linijas. Vokiečiai puolėsi gelbėti italus, mesdami ten savo rezervus ir kinšdami rumunų ir vengrų divizijas.

Iki rugsėjo 5 dienos rusai nulažė abu smaigaliu prieš replių, tai yra, atakas iš piet-vakarų ir šiaur-vakarų pusių. Tada von Bock pradėjo idikusias atakas tiesiai iš vakarų pusės prieš Stalingradą. Rusai organizavo apsigynimą, kad jokiame atsitikime neleisti priešui prasižūti į Stalingradą.

Šį kartą į mūšį vokiečiai metė ką tik jie turėjo. Tūkstančiai jų bombininkų naikino Stalingrado kvartalus po kvartalo. Rusai traukėsi atgal naikindami prieš jėgas ir karts nuo karto perėdami į aštrias kontratakas.

Rugsėjo 11 dieną vokiečiai paskelbė, kad būk jie prasimušę iki Volgos upės iš pietų ir šiaurį Stalingrado pusės. Raudonosios Armijos organas "Krasnaja Zvezda" paskelbė, kad "Stalingradas yra apgultas." Ir pavadino Sovietų Raudonojo Verduno. Raudonajai Armijai buvo duotas įsakymas:

"Priešas turi būti atmuštas. Nei vienas neturi mas-

tyti apie pasitraukimo kelią. Pasitraukimo kelias uždarytas iš liaudies valios."

Vokiečių apgulos lankas spaudė. Bet rugsėjo 13 dieną Maskvos pranešimas sakė, kad eina kovos priemiesčių gatvėse ir kad Raudonajai Armijai pribuvo lėktuvų, tankų, artilerijos ir pėstininkų pagelba. Sekančią dieną naciai prasiiveržė į Stalingradą iš piet-vakarų pusės. Von Bock darė viską, kad užimtų miestą. Rugsėjo 16 dieną naciai paskelbė, buk jie paskelbė Volgą ties miesto centru ir kad eina žiauriausi mūšiai nacių gatvėse. Nacių propagandos ministeris Goebelis paskelbė, kad bėgys 24-nių valandų bus specialis Hitlerio pranešimas. Bet tas pranešimas taip ir nepasirodė.

"Krasnaja Zvezda" pareiškė, kad ir sugriautas Stalingradas, bet jis gali būti ginamas ir gali atsilauki. Kiekvienas namas, kiekviena griuvėsių krūva virsta fortu.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KASKIAUCIUS
680 Summer Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2-7964

CUKRIKINĖ LIGA

Gerb. daktare, mano motina yra nuolatine skaitytoja "Laisvės" ir "Tiesos" ir ji seka jūsų patarimus.

Ji apsirgo cukrine liga "diabetes mellitus" ir jau kelios savaitės, kaip gydo. Gydytojas jai priskyrė dietą iš krakmolų, vaisių ir daržovių ir kitko po truputį. Ji vartoja 30 vienučių "Protamine Zinc Insulin" prieš pusryčius, taipgi 20 vienučių Insulino. Prieš vakarienę ji ima po 15 vienučių Insulino.

Ji labai norėtų žinoti, kokie valgiai jai būtų tinkamiausi, kaip jū jai patarsite. Mano motinai suėjo 49 metai amžiaus. Ūgio ji yra 5 pėdų ir 6 colių tesveria tik 95 svarus, kai ji grįžo iš ligoninės. Nuo tos susiaurintos dietos ji jaučiasi alkana, — jai tai permažai, nes ji pirmiau valgydavo socialiai ir vis turi gerą apetitą.

Patarkite per "Laisvę" "Tiesą". Iš kalno dėkui.

ATSAKYMAS

Teisybę sakius, jūsų motina turėtų išsiklausti savo vietinio gydytojo apie visą ką, apie valgius. Jos gydytojas, be abejo, galėtų ir tinkamiausiai patarti jai asmeniškai, nes jis žino jos būklę.

Šiaip sau, už akių, nesimačius, galima tik bendrai patarti, kaip esti toje ligoje.

O bendra taisyklė apie maistą cukrinėje ligoj yra tokia. Jei gauni su adata įsileisti Insulino, tai gali vartoti beveik visą ką, kaip ir sveikas būdamas. Gal kiek mažiau cukraus ir šiaip saldžių valgių ir krakmolų, miltinių valgių.

Kai vartoji mažiau tų angliavandžių, tai mažiau reikia vartoti ir Insulino. Visa tai priklauso ligos laipsnio ir cukrus kiekio šlapime. Kai daug esti cukraus šlapime, mažiau reikia vartoti angliavandžių ir daugiau

Stalingrade kovos eina už kiekvieną gatvę, už kiekvieną namą, net už kiekvieną namo aukštą. Civiliai stoji Raudonajai Armijai į pagalbą. Merginos išneša sužeistus raudonarmiečius į paupį ir į kovos linijas grįžta su sunkiais amunicijos kroviniais.

Tada nauji padūrinimai Raudonajai Armijai atvyko iš Vakarinio Sibiro, kurie į šiaurį nuo Stalingrado perėjo Volgą ir užtakavo vokiečius. Tos jų kontratakos vystosi į ofensyvą, kurįs grumoją kairiam nacių sparnui.

Naciai pradėjo "teisintis", kodėl Stalingradas dar nepaimtas, jiems tai lietus "lyja", tai "rusų atkaklumas". Tuo kartu Sovietų lėktuvai, ypatingai "Storomoviki" stoji kovon. Prasi-dėjo toki mūšiai, kurių von Bock nelaukė. Kada rašome šiuos žodžius, tai Stalingradas vis dar yra pavojus, bet tuo pat kartu reikiški požymiai, kad jis atsilaukys, kad Volgos susisiekimas su Kaukazu bus išgelbėtas, kad Hitleris gaus didžiausį smūgį visoj jo karo istorijoj.

V. S.

Insulino arba "Protamine Zinc Insulino."

Štai jums vidutiniai valgių pavyzdžiai.

Pusryčiai. Apelsinas arba citras, pora virtų kiaušinių su keļiomis riekučėmis lašinių, pora riekučių juodos duonos su sviestu, puodukas kavos su grietine. Galima dar ir stiklą pieno.

Pietūs. Iš viso apie svarą daržovių ir vaisių, pasirenkant iš morkų, ropių, žirnių, pupų, lęsiukų (lęšių—lyšių), salotų, kopūstų, svogūnų, ananasų, pomidorų, obuolių, mėlynų, žemuogių, braškių, persikų, arbužų, batvinių, burokų, špinatų ir t.p. Porą riekučių juodos duonos su sviestu, bulvė, stiklas pieno.

Vakarienė. Apelsinas arba citras, ketvirtadalis svaro mėsos, pora riekučių juodos duonos su sviestu, bulvė, stiklas pieno ir gausus pasirinkimas daržovių ir vaisių.

Jūs motinai bus geriau, jeigu ji vartos vitaminų. Tegul gauna **Brewers yeast tablets, Squibb, 1000.** Tegul ima po 15 tablečių su maistu, per pietus, pusryčius ir vakarienę, tai po 45 kas diena. Arba, vietoj to, **Vitamin B complex capsules or pills,** po 3 su maistu, tai po 9 kas diena. Tegul dažniau būna ore, saulėj, pasivaikšto, pasisi, pamiega gerai.

Didelė bėda yra šu tokia pačia, kuri moka virti, bet neverda; o dar didesnė bėda yra su antros rūšies pačia, kuri nemoka virti, bet verda. —Frost

Daugelis vyrų būtų nebyliais, jeigu jiems būtų uždrausta kalbėti gerai apie save ir blogai apie kitus. —Fontaine

Trys ištikimiausi draugai: sena žmona, senas šuo ir gatavi pinigai. —Franklin

Surankiojo KRIENAS

Naciai Maikopo aliejaus šaltinių srityje; pasiekę tą sritį, vokiečiai užpuolikai rado ten ne aliejų, bet liepsnas ir dūmus.

NAUJOS MINERALŲ KASYKLOS SOVIETUOSE

Amerikiečių mokslinis žurnalas Science News Letter praneša, kad sovietiniai geologai atrado Sibire naujus požeminius sluoksnius geležies rūdos ir vario klotus, net gausesnius negu Uralo kalnuose; jie taip pat atidengė rūdų sluoksnius mangano, aliumino, švino, cinko, tungsteno, molybdeno, ciznos, antimonijos, bismutho, gyvsidabrio ir aukso. Be

to, jie atrado sluoksnius metalinių mineralų, kaip kad asbesto, grafito, malkos ir žibalo. O beveik visos tokios medžiagos Jungtinėse Valstijose yra pirmojo vietos skiriamos kariniams reikams.

Su auksu iš naujai atrastų kasyklų dabar Sovietų Sąjunga užima jau antrą vietą pasaulyje, kaip auksą gaminimo kraštas.

Brangi Sveikatai Medžiaga
Lemono Žievėje

Kiek pirmiau profesorius Szent-Györgyi, vengrus mokslininkas, nužiūrėjo, jog citrinos - lemono žievėje yra vitaminas P, kuris stiprina smulkiųjų kraujagyslių sienelę, kad jos nepratrūktų.

Dabar neseniai Pietinės Californijos Universiteto medicinos profesoriai Cecil Z. Wawra ir J. Leyden Webb patikrino to vengro mokslininko spėjimą ir išskyrė gryną vitaminą P iš lemono žievės. Ši nauja vitaminą jie išbandė ant įvairių gyvulių ir žmonių ir atrado, kad jis tarnauja kūni keliais būdais:

Vitaminas P padeda gaminti kūno šilumą ir didina jo stiprumą. Gyvoms kūno celėms (narveliams) jis prideda bei atima vandenilio (hidrogeno) ir deguonies (oxygeno) atomų, pagal reikala. Šis vitaminas palieciausios celės nuo berei-

kalingo deguonies, kad jos "nerūdytų", ir taip veikia kaip gyvybės ir augimo palaikytojas.

Vitamins P atradimą jau sveikina Amerikos armijos gydytojai. Manoma, kad jo pagalba bus galima tikriau ir greičiau išgydyti sužeistuosius karius.

Mūsų daktaras Kaškievičius jau seniai patarė valgyti orindžius su visa žieve, ir pastaraisiais laikais medikaliai tyrinėtojai surado orindžių žievėse beveik tiek pat vitamino P, kaip ir jų minkštame.

Daktarų Wawros ir Leydeno atradimas gi turėtų būti paraginamas valgyti ir lemono žievės. Bet nemanau, kad ir šnapsas užpildas ant lemono žievių taip pat esą sveika gerti.

Šiuo tarpu dar nėra patirta, kokiuose kituose valgio dalykuose ir kiek yra vitamino P. N. M.

Užhipnotizuoja Atmintį

Johns Hopkins Universiteto profesorius H. A. Teitelbaum, hipnotizuodamas kai kuriuos vyrus ir moteris, įkalbėjo, kad jie užmirštų vardus savo rankų, kojų ir kitų kūno dalių. Taip jie ir užmiršo. Net girdėdami bei skaitydami savo sąnarių vardus, jie negalėjo atsiminti, kas tai būtų do daiktai. Tik tūlam laikui praėjus, jie vėl pradėjo atsiminti vardus savo kūno dalių.

Naudingiau būtų, jei kas išrastų, kaip hipnotizuojant pagerinti silpnas žmonių atmintis; o užmirštų daugelį dalykų gana lengva ir be hipnotizmo. N.

Dviejų Tonų Bomba

Anglų oro bomba, sverianti du tonus, suardo trobesius ir užmuša žmones per 2,400 ketvirtinių pėdų aplinkui. Paskutinėmis savaitėmis anglų bombanešiai ir amerikiečių Lekiančiosios Tvirtumos jau ir keturių tonų bombomis naikina nacių karinius fabrikus vakarinėje Vokietijoje.

PERDAUG ŽOLĖS REIKTŲ VALGYT

Norint žmogui gauti gana vitamino B iš karvių edamos žolės, tai reikėtų suvalgyti po du iki keturių svarų tokios žolės per dieną, kaip ištyrė Anglijos chemikai.

Dienos ir Mėnesiai be Mėsos

Amerikos vyriausybė ketina įvesti korteles, pagal kurias bus nusakyta, kiek, kurias mėsos rūšis, kiek, kaip ir žibalo. O beveik visos tokios medžiagos Jungtinėse Valstijose yra pirmojo vietos skiriamos kariniams reikams.

Su auksu iš naujai atrastų kasyklų dabar Sovietų Sąjunga užima jau antrą vietą pasaulyje, kaip auksą gaminimo kraštas.

Moterys Kaip Pleno Laužų Saugotojos

Buvo patirta, kad tūli nesąžiningi atmatų rinkėjai New Yorke ir Brooklyne verčia blekines-kenus sykiu su įvairiomis šiukšlėmis į miestinius vežimus. Bet paskutinėmis dienomis tokie jau priverčiami taisyti, nes miesto vyriausybė pradėjo juos taisyti.

New Yorko majoro La Guardijos valdžia dabar sodo ir po moterį su tam tikru ženklu ant vežimų, renkančių kenus ir kitus plieno-geležies laužus. Moteris žiūri, kad vežikas nepaliktu ant šaligatvio blekinių ar kitų išneštų metalinių daiktų. Važiuojanti moteris taisyti taip pat gali paimti šeimininkų skundus, kad vienas ar kitas atmatų rinkėjas suvertė metalinius daiktus sykiu su paprastomis šiukšlėmis į savo vežimą.

Kai kurie kiti miestai irgi siūnčia moteris taisyti vežimuose renkančiuose blekines ir šiaip geležinius laužus. Pranešimai gi iš tų miestų rodo, jog žymiai pagerėjo rinkliava blekinių ir geležgalių nuo to laiko, kai pradėta siuntinėti moteris taisyti kartu su miestiniais vežikais.

Jau ne kartą buvo minėta, kad iš atmatinių kenu yra gaunama dvi svarbios karui medžiagos — plienas ir cina.

Washington. — Su fašistų nuskandintais laivais iki šiol žuvo 2,301-nas Amerikos jūrininkas iš viso.

yra soy pupų, pynacų ir medvilnės grūdų miltų. Tokiais maišytais miltais jėdu gana ilgai maitino žiurkes, ir jos buvo sveikos ir vikrios. Iš minimų priemonių jos gavo ne tik gana proteinų, bet taipgi įvairias būtinių vitaminų rūšis, thiamino ir riboflavino.

Daktarai Zuckeriai teigia, kad užsitemus sviesto galima iš dviejų riekių tokios duonos pasigaminti lygiai gerą sveikatai sandvičį, kaip ir įsidedant mėsos tarp tokios duonos, kurią dabar amerikiečiai paprastai valgo. N. M.

AR ŽINAI, KAD?

Visas ketvirtadalis sirupo, pagaminto Amerikoje, yra suvartojamas tabakui apdirbti, pridudant jam geresnio skonio.

Rožės ir kitos namie laikomos nuskintos gėlės greičiau vysta, jeigu būna netoli obuolių, nes obuoliai išduoda ethyleno dujas.

Didžiam Amerikos pusiasalyje Alaskoje tėra tik 72,524 žmonės; tai tik po aštuonis gyventojus atsieina kiekvienam aštuonetui ketvirtainių mylių abelnai.

Griovėsiuose vieno senovinio miesto Indijoje atrasta užrašai, kurie rodo, kad jau 3,000 metų pirm krikščioniškos gadynės ten buvo auginama medvilnė (bovelna), verpiama iš jos siūlai ir audžiama audyklai.

Kur tik galima, Amerikos trokai su reikalingais įrankiais ir įrengimais seka savo orlaivius skrendančius į mūšį, kad reikale galėtų pataisyti numuštą žemyn bei nukritusį savą orlaivį.

Europos mokslininkai tik aštuonioliktame šimtmetyje pradėjo tautinėmis žmonių kalbomis rašyti mokslines knygas, taikydami jas gyventojam abelnai. Seniausie lotyniškai rašydavo tokią knygą.

Sfagnum sąmanos tinka žaizdoms aptaisyti geriau negu vata.

Amerikos armijoj tik nuo 1847 metų yra duodama gydytojams oficerių laipsnis.

Visuose kariniuose gesuose yra vienas iš šių elementų — chloras, bromas ar jodas.

Nuo karo pradžios anglai keturis kartus mažiau žuvies tepagauna, negu pirma karo.

Tam tikros bakterijos, esamos žarnose, gali pagaminti vitaminą K, niaciną (kuris pirmiau buvo vadinamas nikotiniška rūkštine), riboflaviną ir kitus vitaminus, jeigu tik maiste yra medžiagų, iš kurių galima subudavot tokius vitaminus.

Žvėriukas ūdra yra toks smarkus plaukikas, kad jis gali pralenkt beveik visas žuvis.

Molekulos, neapsakomai mažytės dalelės, iš kurių susidaro vilnos, yra panašios į gumos (robo) molekulas.

J. C. K.

Orlaivis Smigikas
Ir Dantys

Bombanešis vadinamas smigiku neria žemyn su 500 iki 600 mylių greičiu per valandą. Kada paskui reikia staiga vėl aukštyn pakilti, tai kraujas iš smagenų ūmai metasi žemyn kūnui, ir lakūnas lieka be sąmonės bent per dalį sekundos. Taip ūmai kraujas apleidžia ir dantų medžiagą, vadinamą dantienu.

Kariniai amerikiečių dantų gydytojai, oficeriai Herbert J. Lipson ir S. G. Weiss sako, jog po tokio veiksmo ore kraujas sunkiau ir lėčiau grįžta į dantienu, negu į galvos smagenis. Lakūnai smigikai, todėl, gali netekti dantų.

Skridimas nepaprastuose šaltuose dideliuose aukščiuose taip pat blogai atsiliepa dantų sveikatai, kaip teigia d-ras Lipson ir Weiss. —M.

Mažyčiai Motorukai
Orlaiviuose

Apart didžiųjų motorų, kariniame orlaiviuje yra ir daug mažų motorukų. Kai kurie jų tesveria tik po pusę svaro. Jie yra reikalingi įvairioms orlaivio rodyklėms bei kontroliavimo prietaisams. Yra vartojama ir tokie elektriniai motorukai, kurie padaro tik po 125 apsisukimus per minutę net iki vieno apsisukimo iš viso.

SOVIETAJ PLACIAUSIAI
PRIPAZINO KOVOJANČIUS FRANCŪZUS

Washington. — Sovietų Sąjunga plačiau, negu bet kuri kita tautininkų šalis, pripažino Laisvuosius Francūzus, su generolu de Gaulle priekyje, kaip "vadovaujamąją kovojančiąją Francijos jėgą."

AMERIKOS ORLAIVIAI
VĖL DAUŽE JAPONUS
CHINUJ

Chungking, rugs. 29. — Amerikos bombanešiai dvim atvejais vėl naikino japonų įrengimus Wantinge ir Tugyueh, Yunnan provincijoje, Chinijoje.

Cairo, rugs. 29. — Anglų orlaiviai vėl sėkmingai bombardavo fašistų prieplaukas Libijoje ir Egipte, sukeldami daug gaisrų ir sprogimų.

NAUDINGASIS KOPŪSTAS, AŽUOLO GIMINĖ

Siemet Amerikoje gausiai užaugo kopūstų ir jie dar gana pigūs. Kopūstas, gamtinis ažuolo giminė, yra labai naudinga daržovė. Jis turtingas įvairiais mineralais ir vitaminais. Žymėtinai, jog kopūste, be kitko, yra ir vitamino C, panašiai kaip orindžiuose ir lemočiuose. Šio vitamino gi reikia kasdien šiek tiek gauti.

Nes kūnas negali ilgiam laikui palaikyti savyje vitamino C atsargos.

Kopūstai yra taip sveika, kaip ir brangesnės salotos. Zali kopūstai lengviau suvirškinami už virtus, ir kuo mažiau jie virti, tuo sveikiau abelnai. W-T.

Norvegų Policija Prašosi
Nesveikatos Liudijimų

Hitlerininkai neseniai liepė Vidkunui Kvislingui, jų pastatytam Norvegijos "valdovui," kad jis siųstų privačius savo policininkus į karo frontą prieš Sovietus. Norvegas Kvislingas, savo tautos išdavikas, davė įsakymą tiems policininkams ruošti frontą. Bet dauguma jų ūmai "apsirgo," prašydami gydytojus išduoti jiems nesveikatos liudijimus. Pas kitus staiga atsirado visokie kraujaplūdžiai, dusuliai ir žaizdos. Jie patys susižalojo, kad tik išsiskųtų nuo vykimo į karą prieš Sovietus.

Kvislingas tuomet patyrė, kad ne tik norvegų daugumėnė kaip įmanydama kovoja prieš jį ir jo patronus nacių. Jis suprato, kad negali pasitikėti ir parinktiniais, privačiais savo policininkais.

Pirm nacių užgrobiant Norvegiją, jį buvo pusė milijono radijo priimtuvų. Dabar palikta viso tik septyni tūkstančiai radijo priimtuvų tikriesiems hitlerininkams. Kvislingas ir vokiški jo bosai bijo, kad

žmonės negautų radijo žinių iš užsienių, jog ne taip fašistams vyksta, kaip jie giriasi. J. C.

Pagelbėkit savo tautai pirkdami bonus ir stampas

BOSTON, MASS.
Tik vieną dieną bus rodomas puikus Sovietų judis
Wings of Victory
Ivyks Šį Sekmadienį
Spalių-October 4
Stebinanti vaizdai rusų svarbiausių oro genijų
Taipgi toje pat programoje bus rodoma judis
"One Day in Soviet Russia"
Šis paveikslas parodo visą Sovietų Sąjungą
Kalbos yra verčiamos iš rusų į anglų kalbą
APOLLO THEATRE
1050 Washington St.,
BOSTON, MASS.

GELBĖKIME FAŠISTŲ KANKINAMUS
KOVOTOJUS

Francijoje randasi šimtai žymių kovotojų, pasitraukusių iš Ispanijos, Vokietijos ir kai kurių nacių okupuotų kraštų. Tarp tų tremtinių yra dešimtys lietuvių, kurie kovojo lojalistų eilėse. Tie visi kovotojai dabar yra uždaryti koncentracijos kempėse. Jie ten kankinami ir badu marinami. Daugelis jų mirė.

Bendras Anti-Fašistinių Tremtinių Komitetas, susidedas iš žymių amerikiečių ir sietimkalbių grupių, energingai darbuojasi, kad tuos fašistų kankinamus kovotojus išgelbėtų. Jam pavyko išgelbėti jau nemažas skaičius.

Šiomis dienomis Meksikos vyriausybė vėl sutiko priimti 38 kovotojus, kuriems jau parūpinta iš Francijos išvežimas. Tuo pačiu metu rengiamas išvežimas kitų 60 kovotojų.

Tų kovotojų pervežimas į Meksiką ir kitiems suteikimas tam tikros paramos kaštuoja dešimtys tūkstančių dolerių. Todėl Anti-Fašistinis Komitetas paskelbė vąj sukėlimui \$88,000 iki lapkričio 15 d. Tie pinigai bus sunaudoti vyriausiai pervežimui tų kovotojų, kuriems leidimas išgautas.

Reikalinga, taigi, greita pagalba. Komitetas atsišaukia į visus lietuvius, kuriems tik rūpi kaip nors pagelbėti tiems anti-fašistiniams kovotojams, tuojau prisidėti su savo aukomis.

Laiškai ir aukų rinkimui blankos siuntinėjama įvairioms draugijoms ir pavieniams.

Jeigu jūs ir negautumėte ypatingo pakvietimo, vistiek prisidėkite su savo gausia auka ir taipgi tarp savo draugų-pažįstamų pakolektuokite šiam svarbiam tikslui.

Visas aukas siųskite Anti-Fašistinio Komiteto lietuvių atstovui, J. GASIUNUI, 419 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

**BENDRAS ANTI - FAŠISTINIŲ
TREMINIŲ KOMITETAS,**
425 Fourth Ave., New York, N. Y.

Britų Komandos buvo užpuolę vienoje vietoje Libijoje ir suėmė nemažai italų į nelaisvę. Laikydami italus nelaisvėje, komandos sunaikino daug svarbių Ašies militarių įtaisų; paskui komandos pasekmingai pasitraukė.

Mėlyni Kareiviai

Apskaičiavimai Lietuvos Žmonių Gyvenimo per Pirmąjį Pasaulinį Karą

Parašė JULIUS BUTENAS

(Tęsa)

Vabaliamis Norkūniškė visas laikas buvo tinkama ganykloms, ypačiai kai išsiskirstė viehkiemiais, nes, atmetus tą plotą, žemė visų sumažėjo: ir valakai liko žymiai mažesni. Rusų laikais reikėjo tik gerai patepti miško sargas. Prieš karą valdžia labiau susirūpino ir pradėjo drausti ganyti jaunam miške, bet neilgai tas draudimas galiojo. Vokiečiams užėjus atsirado geras eiguilis, kuris su žmonėmis sugyveno. Buvo tai savas žmogus, jaunas būdamas su žydais bendravęs ir išmokęs žydiškai: jis su vokiečiais galėjo susikalbėti be vertėjo, tad vokiečiai jį pasitikėjo. Vadinosi jis Bernardas Liegus. Prieš karą eiguiliai aplinkui buvo iš kažkur atkelti rusai, todėl dabar, radusis savam, mūs žmonės gerai su juo sugyveno: be jo žinios retas lotelė nusikirto.

— Ne vokiečiai šituos miškus sodino, ne jiems vieniems turi tekti, — sakydavo Liegus. — Tik, vyrai, atsargiai... Pasitaike, kam ką sakyti, kad vienas kitas ir pabaudą sumokėjo, kai nebuvo galima nusilepti. Betgi taip reikėjo, nes vokiečiai, jei niekur nieko, būtų pradėję žmogų įtarinėti.

Dėl Norkūniškės vokiečiai nesusingau: jie palaikė Vabalų žeme: matyt, iš rusų visų dokumentų nenugavo ar kas ten jiems susipainiojo. Po truputį mūs žmonės pradėjo krapštyti dirvonėlius: įsidrąsinę vienas kitas pasėjo avių — vėšliai augo. Mat, žemė ilgą laiką dirvonavus.

Po tuos kūdrynus ir žolės gražios užaugo: pasiūgėjus medeliams, radosi pavėsis, tad neįsėdžio, kaip anksčiau. Kai vokiečiai pradėjo siausti, gaudydami gyvulius, Vabalai vasaros metu dienomis gyvulių tvartę ne laukė: išgėna iš ryto, ateina laukan pamelžti — galėjo per dieną ganyti.

Piemenims be grasio tėvų priežiūros buvo gera ganyti. Sugena krūvon kokia dešimtis vaikų, gali ir pažaisti, pašdykauti — laikas neuobodžiai praeina.

Piemenys ypačiai pamėgo Norkūno kalną, kurio vardu ir tie kūdrynai ir miškas pavadinta. Ant to kalno užėjus buvo toli matyti. Be to, čia aplinkui išrausinėta apkasais. Vaikai kapstėsi po tuos apkasus, įieškodami įvairių grandinėlių, sagučių, nes dažnai taikėsi rasti. Galima buvo dažnai iškasti ir šovinių. Kartą jie kūrė ugnį, ir vienas atnešęs imetė visą lovę šovinių. Didelė laimė, kad tuo tarpu vaikai buvo nuėję klėtin. Kad pasigirdo pleksėjimas — sprogo ugnyje vienas po kito šoviniai. Atėję rado visą lauzą išnešiotą ir keturis vėjus. Kuris tai padarė, neprisipažino, nes Burneikos Juozas, kaip vyresnis tarp kitų, bardamas sakė, jog už tokį dalyką vokiečiai gali sušaudyti ne tik kaltininką, bet ir jo tėvus. Jeigu būtų sakęs, kad taip daryti narsu, žinia, būtų atsiradęs narsuolis. Dabar visi tylėjo kaip žemė. Buvo žinoma, kad Vaidilų sodžių sprogusios granatos sudraskė ir šmotelius tris vaikus. Jie radę krapštinę. Pajuto — šnypščia. Prisidėjo vienas prie ausies paklausti, o kitas ėmė pūsti, kad užgestų... Kai davė, tai nė vienas net neaiškterėjo. Žinojo apie tą atsitikimą ir Vabalų piemenys, bet, draudžiami tuo pavyzdžiu, jie sakė:

— Mes nebūsim tokie durni, kaip Vaidilų piemenys...

Po to atsitikimo sužinoję tėvai draudė vaikams krūvoj ganyti, nes ir karvės neprigamos: jie jas turi vienoj vietoj, kur nė kiek nėra žolės.

Bet tai buvo tik vieną kitą dieną, o paskui jie vėl rado išėitį. Susiję vieni pavirsdavo rusais, kiti vokiečiais ir tarpusavy kalbėdavosi „kaip kareiviai“:

— Ivān Piotr, davaj pulemiot...
— Kuda keliok do germanok...
— Eih, evei, drei... špek...

Galutinės Martynas mokėjo vieną dainą, kurią jie išmokę dainavo, norėdami vokiečius paerzinti.

Atėjo germai per miestus, laukus, išmindė mūs pievas ir mūsų javus.

Lietuva, Lietuva, man gaila tavęs, Tai verkia Lietuva germano rankoj.

Prakeikti kubduočiai, kam varginat mus,
Kam mindot mūs pievas ir mūsų javus?

Bet kartą bedainuojant pasirodė ant kalnelio nepažįstamas vyras, apsilvilkęs pilkais rūbais, su batais.

— Kas ten toks? — nusigando piemenys.

— Vokietis?!

— Nieko, jis nesupras, ką mes dainuojam.

— O ką tu žinai: gal supras?

— Eina tiesiai į mus!

— Gal reikia bėgti?

Piemenys tuo tarpu buvo sulindę apkasam.

— Pasislėpkim, ir neris.

— Bet kas bus su karvėmis? Jis ims ir nusivarys.

— Jau visai netoli!

Priėjęs nepažįstamas pirmiausia paklausė:

— Ką čia dirbate?

Piemenys mirkt mirkt vienas į kitą ir nežino, ką atsakyti.

— Ganom karvės, — išdrįso vienas.

Kiti ėmė juoktis, kad jis taip atsakė.

Nepažįstamas vyras aplinkui apsidairė, truputį paėjo į šalį, pasikreipęs pažiūrėjo ir tada paklausė vėl:

— Ar čia vokiečiai neateina?

— Ne, čia dar nė kartą nebuvo atėję.

Jie stovį Paliepy ir i mūs sodžių retai ateina. Vieną kartą jojo per sodžių, tai po to mes nematėm, — aiškino vienas geltonplaukis, tankindamas žodžius.

— Kad mes nematėm, tai dar neišeina, kad jie mūs sodžių neatėjo, — sudrumstė geltonplaukį Martynas.

— Ar per dieną čia ganote? — paklausė vyras, dabar atsisėdęs ant akmenų.

— Per dieną. Kai būna labai šilta ir karvės gyliuoja, vedamės namo; bet retai.

— Tai jūs nė pietų neinate namo?

— Kai kada einam, vienas kitą paleidžiam. O dažniausiai pasiimam duonos, sviesto — ir prabūnam visą dieną.

— O dabar duonos turite?

Piemenims šitas klausimas atrodė labai keistas. Jie mirksėjo, vienas į kitą rausdami ir tylėjo.

— Aš alkanas... — ištarė vyras.

Vaikai pažiūrėjo į jo veidą, nes pirma nedrįso tiesiai akysna žiūrėti: tikrai, atrodė visas išbales, net pageltęs. Pirmas Martynas išsiėmė iš terbelės ir padavė duonos riektę.

— Man kaip medus... — valgė, kad net akys virbėjo, lūpos drebėjo.

Kiti vaikai taip pat pajieškojo pas save terbelėse, šį tą rado ir davė nepažįstamajam vyrui. Jisai atsidėkodamas padarė jiems iš karklo gražių švilpynėlių ir kitą kartą žadėjo dar ką padaryti.

— Kas jįsai toks būtų? — svarstė piemenys, nepažįstamajam vyrui nuėjus miško link.

— Gal rusas, kad taip bijo vokiečių?

— Kur čia tau bus rusas, kad lietuviškai šneka.

— Galėjo išmokyti. O kodėl ne?

— O gal iš netoli paeina?

— Tai eitų namo.

— O gal namie bijo būti? Mano dėdė atvažiavęs pasakojo, kad jų sodžių vienas žmogus išbėgęs iš namų ir lig šiol negrįžęs. Gal čia tas? — reišė savo nuomonę Burneikos Juozas.

— Tai gal koks iš proto išėjęs?

— Ne iš proto, bet sako, jį įskundė, kad jis vokiečių žandarą užmušęs, tai vokiečiai įpykė padegė jo namus ir suėmė visą draugę. Sako, kad tas žmogus miškuose gyvena.

Vaikai, tam vyrui nuėjus, tarpusavy gėstavę, gal ko nereikia prisėkėjo, per daug išsitarė.

Kitą dieną Burneikos Juozas, tėvo lieptas, ganė skyrium. Karvės buvo parėjusios visai alkanos, mažai pieno tedarė, tad įgrąsino, kad daugiau to nebūtų. Vienam ganyti tokiuose krūmose neįėjau, tad ėjo kartu ir Stasys.

Apie pavakarę iš miško vėl išėjo vakar matytas vyras. Pamatęs juodų, priėjo.

— Ar jūs nė kartu su visais ganote? — paklausė priėjęs.

— Nūnai ne.

— Vilkos nebijo?

— Mes jį nuvytome, — atsakė Stasys.

— Jei vilkas pasirodytų, aš jį akmeniu... Juozas suprato, kad vyras ir šiandien alkanas, tad pats jam pasiūlė duonos ir mėsos gabalėlį.

(Daugiau bus)

Dr. A. PETRIKA

Mirties Bausmė

(Pabaiga)

Atrodo, kad juo žmonės darosi pažengesni, juo jie mažiau svarbos teikia mirties bausmei, kaip nusikaltimų įspėtojai bei sutūrėtojai. Seniau mirtimi baudavo už visai menkus nusikaltimus. Anglijoje, pav., 1780 m. buvo net 240 nusikaltimų, baldžiamų mirtimi. Visai dar nesenas laikas, kai Anglijoje mirtimi baudavo už medžiojimą pono miške ar sugavus nešant malkas iš pono miško. Be to, čia mirtimi baudavo už pasiuntimą kam nors grasiinančio laiško, už suklavimą dokumento, už išmušimą lango, už žuvinimą pono kūdroje, už tilto gadinimą, už pavogimą ko nors, verto penkių šilingų, už pavogimą kraliko, už iškraustymą kam nors kišenių ir t.t. Karaliaus Henriko VIII metu buvo legaliai nužudyta už menkus nusikaltimus 72,000 žmonių. Sugautus kišenavgius viešai kardavo kryžkelėse, kur pakaruoklių laivonai kabodavo, kol varnos nulesdavo jų kūną, o išbėgus kaulai nukrisdavo ant žemės. Taip buvo daroma todėl, kad labiau būtų įgaudinti potencialūs kišenavgiai. Tačiau tos žiaurios bausmės neturėjo jokios vertės, nes bekariant vieną sugautą kišenavgį — kiti jo sėbrai apkraustydavo kišenes susirinkusiems žiopsotojams! Atrodo, kad juo mažiau valstybė vertina savo piliečių gyvybę, tuo ir tie patys piliečiai ją mažiau vertina. Toj pačioj Anglijoje 1831 m. pakorė 13 metų vaiką, o kitą 11 metų vaiką buvo nuteisę mirti už krautuvės lanko išmušimą. Masachusetts valstybėj (J. A. V.) vienu metu tik per 8 mėnesius nužudyta 20 moterų už „raganystę“. Pirmieji Amerikos kolonistai — puritonai — mirtimi baudavo net laisvamanius, išsitarusius nepalankiai prieš religiją!

Pagaliau ir pačios valstybės įsitikino, kad toks besaikiškas mirties bausmės numatymas tik daugiau kriminalistų priveisia. Anglija laipsniškai vis siaurino mirties bausmę, kol priėjo to, kad šiandien ten mirtimi baudžiama tik už žmogžudystę, šalies išdavimą ir militarinius nusikaltimus. Neretai pasitaiko, kad mirtimi nubaudžiamas visai nekalts žmogus. Pav., Anglijoje 1869 m. buvo pakarta moteris už „nužudymą“ savo vyro. Po kelių metų tūlas vyras prisipažino idėjęs nuodų į maistą, nuo kurio mirė tos moters vyras. Arba kad ir kiek anksčiau minėta 1817 m. nekalta pakarta N. Y. valstybėj moteriškė už „nužudymą“ savo kūdikio. Tokių pavyzdžių būtų galima pririnkti daugybę. Toj pačioj Amerikoje nemaža nuteistų mirtimi „kriminalistų“ iš naujo peržiūrint jų bylas, būna išteisinti. Tai rodo, kad pirmojo teismo metu jie buvo nuteisti nekalčiai. Teismo organai irgi neretai padaro klaidų, tačiau nekalta nužudyto kalinio atgaivinti jau nebegalima!

Psichopatinų ar sadistišnių brožuų turį kriminalistai mirties nebijo — jie nėra pilno proto, nėra normalūs žmonės. O jeigu normalus žmogus įvykdo žmogžudystę susijaudinęs, jis tuo

momentu apie bausmę visai negalvoja ir jos nepaiso. Plėšikas, einas plėšti namus ar istaiga, nesirengia ką užmušti, jis tik nori aplėsti. Ginklą jis ima tik tam, kad galėtų savo aukai pagrasinti, pasprukti, apsiginti ar savo pėdsakus paslėpti. Plėšimo metu daugiausia žmonių ir užmušama. Eidamas plėšti banko, plėšikas rizikuoja savo laisvę ir gyvybę. Tačiau jis tikisi su grobiu pasprukti ir pasislėpti. Jis nesitiki papulėti į vyriausybės organų rankas, taipgi ir apie bausmės didumą negalvoja. O tie, kurie planingai rengiasi ką nors užmušti, tiki, jog jiems pavyks savo kriminalinį darbą paslėpti taip, kad jų niekas nesuseks. Jie mano savo gudrumu bausmės išvengti.

Didžiausias akstinas plėšimų, kurių metu įvyksta daugiausia žmogžudysčių, yra netobula mūsų ekonominė ir socialinė santvarka: iš vienos pusės mažai žmonių dalelė pertekusi turtais, nežinant kaip bebėbauti, o iš antros — didelė žmonių dauguma skęsta baisiame varge. Humanistas ir sociologas Lewis E. Lawes, esąs Sing Sing kalėjimo viršininku jau 39 metai, savo knygojė „Gyvenimai ir mirtis Sing Sing kalėjime“ sako: „Nusikaltimų priežastys yra ekonominės ir socialinės; jos yra suleidusios šaknis daug giliau, negu bausmė gali pasiekti.“

Pasakyta visai teisingai. Pav., kai Amerikos ūkininkai javus degina ar palieka nenuimtus laukus, kai valdžia įsako jiems sėti ne daugiau minimumo, kad tik jais nebūtų užversti sandėliai, kad tik javų kainos nekristų, — tuo pačiu metu miestuose tukstančiai žmonių gyvena pusbadžiai, negalėdami dėl aukštų kainų nusipirkti pakankamai maisto! Kokia būklė yra 12-kos milijonų Amerikos bedarbių, nesunku įsivaizduoti. O juk daugumas jų turi dar ir šeimas.

Šitokia būklė — tai tikrais nusikaltimų akstinas, ir kol ji bus, jokios bausmės, kad ir žiauriausios, — nusikaltimų neišnaikins! Brooklyn, N. Y.

Binghamton, N. Y.

Masinis mitingas yra rengiamas dėl antro fronto atidarymo kuo greičiausiai, pakol dar ne vėlu, ir karo bonų pardavimu. Šis svarbus mitingas įvyks spalio 10, šeštadienį, 7 val. vakare, prie Court House Square. Kada buvo kreiptasi prie miesto administracijos su prašymu šios svarbios vietos dėl virš miehito mitingo, ji sutiko su mielu noru. Bus gery kalbėtojų. Bus svečias iš New Yorko, Peter V. Cacchio, New Yorko miesto tarybos narys; taipgi bus jūrininkas iš torpeduoto laivo ir šio miesto geri kalbėtojai.

Kviečiame visus šio miesto ir apylinkės gyventojus dalyvauti ir pirkti karo bonus ir stampas. Padėkime laimėti karą kuo greičiausiai, išgelbėkime milijonus gyvybių, sykiu ir savo. Dirbkime vieningai. Reikalaukime atidarymo antro fronto prieš fašizmą. Juo greičiau bus atidarytas antras frontas, tuo greičiau priartinsime galą fašistinei Ašiai.

Rep.

Gaudami pėdę neužmirškite ir savo šalies reikalus — pirkite bonus ir stampas.

LLD REIKALAI 12-TAME APSKRITYJE

Kaip jau kuopoms yra žinoma, kad LLD 12 Apskr. darbuojasi surengime koncerto, kuris įvyks spalio 18-tą dieną. Todėl visose kuopose turim imtis už darbo gerai prisirengti šiam koncertui, skaitlingai dalyvaut, kad turėtume geras pasekmes, nes šis koncertas yra rengiamas dėl paramos dienraščio „Laisvės“ ir paties apskrityje.

Kuopose draugai bei draugės, kurie turi automobilius, pasistengkit susitauptyti gese, kad būtų galima atvažiuoti. Ir neatvažiuot vienam ar dviem, bet pilna mašina. Taip padarius, turėsim pasekmių. O kas link paties koncerto gerumo, tai mes iš anksto visas ir visus pilnai užtikrinam, kad būtų patenkinti, nes šiame koncerte programos pildymė daly-

vaus plačiai pagarsėjusios meno spēkos.

Toliaus, gal dar nekuriosse kuopose randasi koks draugas bei draugė, nepasimokėję mokėsties už šiuos metus, tad nieko nelaukiant, baigkim tas mūsų mokesčius, nes centre pinigai yra labai reikalingi. Atėinančiam kuopos susirinkime kad jau nepasiliktų nei vieno nario, bei narės, nepasimokėjusio už šiuos metus.

Kitas svarbus dalykas, tai padaugint kuopas narius. Galima vieną kitą draugą bei draugę gauti ir prirašyti prie šios apšviestos organizacijos. Padidinkim kuopas narius nors šiuom trumpu laiku pirm metinės konferencijos.

Šiais visais klausimais draugės ir draugus kuopose širdingai prašome pasidaruoti.

Apskrityje Valdyba.

Jersey City, N. J.

Mirimai

Šiais metais mūsų mieste miršta geras skaičius lietuvių. Didelėse lietuvių kolonijose gal nebūna taip žymu, bet mažose, desėtkui mirus, pasidaro pusėtina spraga. Mūsų LDS 133 kuopa irgi žymiai yra nukentėjusi, mirė jau šiais metais penki nariai. Naujų narių gauti nėra jau taip lengva ir kas svarbiausia, tai kad niekas gavimu naujų narių nesirūpina. Vieno žmogaus darbo neužtenka. Tai ir einame prie narių skaičiaus mažėjimo kuopoje.

Well, draugai, nežinau, kaip kitose kolonijose, bet mūsų kolonijoj su aktyviais veikėjais yra sunkus darbas. Ir štai ant mano rankų yra sekami darbai ir niekas jų nepagelbsti apdirbti. „Vilnės“ „Darbininkų Kalendoriaus“ skelbimų rinkimas, „Laisvės“ išleistas brošiūros platinimas, ALDLD išleisti brošiūrų platinimas, Literatūros vietinės kuopos sekr. darbas, LDS kuopos organizatorius, LDS trečio apskrityje komiteto pareigos, parengimų, agitacijos, ir kiti visi darbai. Ir kaip nesmagu pranešti, kad nors yra numatoma kolonijų, kuriose būtų galima suorganizuoti LDS kuopas, kolonijų veikėjai, parašius laiškus, į juos neatsako, turi vykti pas juos į namus, kuomet tokis laiko trūkumas ir kuomet jisai būtinai galima suvartoti kokiam kitam svarbiam tikslui.

Šiais metais ALDLD 16-toj kuopoj yra pasimokėję visi seni nariai, išskiriant vieną, kuris buvo nariu per daugelį metų, bet šiais metais atsisakė mokėti. Kame priežastis, tai čia ne vieta aiškinti. Bet visgi nesmagu tai pranešti. Naujų narių gauti nėra jau taip lengvas darbas, apklaušinėti visi tie, kurie pirmiau yra buvę nariais, bet visi nusikundžia laiko stoka, nėra laiko skaitymui ir t.t. Tai netikės pasiaiškinimas ir jisai turi būti taisomas, ir jūs, draugai ir draugės, buvusieji ALDLD 16-tos kuopos nariai, turėtumėte grįžti į organizaciją.

Draugas Daugėla paaukavo \$1 Sovietų Medikalei Pagelbai. Ačiū už auką, bet tuom pačiu tarpu dr. Daugėla, kaip buvęs nariu ALDLD kuopos, turėtumėte grįžti į kuopą. Draugai Draskinis, Vosylis, esatė buvę seni kuopos veteranai, bet dėl kokių tai priežasčių apleidote kuopą. Jūs visi privalote būti nariais.

LDS 188 kuopos šio mėnesio susirinkime buvo balsavimas, ar mokėsimė 10 centų į mėnesį už tuos kareivius, kurie yra Dėdės Samo kariuomenė.

Balsavimo pasekmės tokios: 16 balsų už, trys prieš. Priešingai balsavę aiškino, kad jų sūnus nepriklauso prie LDS ir jie nenori mokėti už kitus ir darė kitus primetimus. Nedalyvavau tame susirinkime iš priežasties kito svarbaus dalyko, bet vienas iš Biuro narių pranešė, kad tie, kurie balsavo prieš, grąsino apleidimu kuopos, jeigu bus nubalsuota mokėti. Tai, gerbiameji, grąsinimas nieko nepagelbės. Bus taip, kaip visi LDS nariai nubalsuos, bet tuom pačiu tarpu išeidami iš organizacijos meko tuomi nenugądinami, esate seno amžiaus nariai, kitur nebus galima prisirašyti. Jūs įmokėti pinigai nebus grąsinami. Jūs pasirodysite, kad esate griežtai nusistatę nepagelbėti visame kame tiems jaunuosiams, kurie kariauja už visų mūsų teises, visų laisvę ir gerovę, kad sunaikinus pabaisą Hitlerį. Juk visą amžių karas nešites, gal mum reikės sumokėti trys doleriai, ar daugiau. Bet tuomį mes savęs nenusiskriausime. Bet tie kareiviai, kurie sugrįž karui pasibaigus, bus mum labai dėkingi. Gi tie, kurie tam priešingi, sugrįžusį kareivių dėkingumą nustos. K. Biuras.

Philadelphia, Pa.

Raportas iš Trijų Dienų Rinkliavos Rusijos Pagelbai

Pranešimas į spaudą labiau pavėluotas todėl, kad nekurie rinkėjai pasilaikė dėžutes ir rinko aukas. Sunkiausias darbas, tai surinkti dėžutes. Pirmesnių rinkėjų pinigai buvo priduoti tuojaus. Nekurie auktojai norėjo pastebėti spaudoje savo aukas. Dabar bendrai galit pasekmes pažvelgt.

Stai dėžutėmis surinkta birželio 20 ir 21 ir vėliau sekančiais: Draugai Meškauskai per dvi dienas pririnko pilnas 4 dėžutes — viso \$71.81; Masionis — dėžutė No. 293 — surinko \$15.25; Šapranauškienė (No. 288) surinko \$12.14; Zilinskis (No. 1123) surinko \$11.29; Merkis (No. 287) surinko \$9.41; Tureikienė (No. 292) surinko \$8.77; Galkus (No. 1128) surinko \$6.69; Smitienė (No. 295) surinko \$7.81; Smitas (No. 286) \$3.60; Kušleikienė (No. 289) surinko \$6.36; Balakevičienė (No. 294) surinko \$3.34; Pranaitis (No. 1122) \$2.49; Paulina (No. 291) surinko 54c; Valinskienė (No. 290) surinko 21c.

Ant pakvitavimo knygių surinko Smitas \$13.00; Scotch \$7.60; Lamsargienė \$7.00; Rainys \$5.00. Ant šių knygių aukavo sekanti aukautojai: J. Baranauskas \$10.00; M. Rainys \$2.00; J. S. Rainys \$2.00; (Tęsa 5-tam puslapyj)

Sovietų Oficialiai Pranešimai

(Tąsą nuo 1-mo puslapio)

pasitraukt. Bet, gavę pastiprinimų, sovietiniai kariai greitai padarė kontr-ataką ir atmetė vokiečius atgal į pirmiau buvusias jų pozicijas.

Į pietų rytus nuo Novorossiisko rumunų kalninių pėstininkų divizija atakavo mūsų pozicijas. Vienas sovietinių marinkų dalinis užpuolė rumunus šonan ir nustumė juos atgal. Per tas kautynes sovietiniai kariai, komanduojami Kuzmino, supliekė Dvyliktąją priešų kalninę diviziją; užmušė 300 jų kareivių ir oficerių. Kitas mūsų dalinis sunaikino apie dvi kuopas hitlerininkų ir pagrobė 11 kulkasvaidžių, ir tris mortiras.

Leningrado fronte slaptieji mūsų šauliai ir žvalgai per dvi dienas sunaikino 200 vokiečių kareivių ir oficerių ir sudaužė keturis priešų tankus ir kelis didžiulius kulkasvaidžius.

Maskva, rugs. 29. — Sovietų kariuomenės dalinis "N" pažygiavo kiek pirmyn į šiaurį vakarus nuo Stalingrado.

Naktį kitas mūsų kovotojų dalinis įsilaužė į priešų apsigynimo pozicijas ir užėmė kelias aukštumas po trumpų susikirtimų. Buvo nušauta dvi kuopos priešų pėstininkų ir pagrobta 10 jų kanuolių ir 20 kulkasvaidžių; taipgi paimta kiek priešų ir nelaisvė.

Centraliniame fronte Sovietų kariuomenė atėmė iš fašistų vieną svarbią strateginę aukštumą. Buvo atmuštos penkios vokiečių kontr-atakos. Tose kautynėse vokiečiai neteko apie 500 karių. Buvo išmūšta iš veikimo 18 vokiečių tankų, sunaikinta trys motorizuotos kanuolės ir pagrobta penkios kitos priešų kanuolės.

Remt Rooseveltą Planą Naciai Įmainysią Ginklų Turkijai

New York. — Komunistų kandidatas į New Yorko valstijos gubernatorių, Israel Amter ragino žmones remti prezidento Rooseveltą programą dėl reikmenų kainų apribojimo.

Amter šaukė rašyti senatoriams ir kongresmanams atvirutes, reikalaujant, kad jie iki spalio 1 d. užgirtų Rooseveltą planą kas liečia kainas visų farmų produktų.

Sovietai Gina Amerikiečių Ateitį

Toronto, Canada. — Jungtinių Valstijų laivyno vice-sekretorius Bard, čia kalbėdamas, pareiškė:

"Rusai jau per ilgus mėnesius gina mūsų viltis ir ateitį laisvų vyrų ir moterų visur."

"Ką mes esame jiems skolingi už nesumušamą jų pastovumą kovoje, už tai tegalės jiems atlyginti tikrai visas pasaulis, kuomet rusai bus paliuosuoti nuo dabartinių kančių ir vargų."

KRISLAI

(Tąsą nuo 1 puslapio)

stambiausiu Anglijos kapitalistų, bjauriai sabotažuoją Jungtinių Tautų karo pastangas.

Naujosios Anglijos lietuviai šį sekmadienį turės du didelių, svarbiu mitingų. Vienas įvyks popiet So. Bostone, o kitas vakare Montelloj. Tai bus jų demonstracija už Jungtines Tautas.

Mitingus šaukia Sovietų Sąjungai Medikalės Pagelbos Lietuvių Komitetas.

Mitinguose kalbės minėtų miestų aukšti valdininkai. O svarbiausia, juose dalyvaus ir kalbės taipgi Sovietų Konsulato lietuvis atstovas Povilas Rotomskis.

Reikia, kad šitie mitingai būtų tikrai dideli ir visapusiškai pasekmingi. Artimesnių miestų pažangūs lietuviai turėtų į juos atvažiuoti.

Wendell Willkie pareiškimas už atidarymą antro fronto sukėlė plačiausių diskusijų. Jis lankėsi Sovietų Sąjungoje, jis studijavo karo situaciją, tad jis žino, ką jis kalba. Jo balsas daug reikšmingas.

Tie, kurie dar vis nori Hitlerį išgelbėti, natūralu, atidarė burną iki ausų prieš Willkie.

Ankara, Turkija. — Turkų valdžia padarė sutartį su Vokietija, kad vokiečiai duos Turkijai kanuolių ir kitų ginklų mainais už 45-000 tonų metalo chromo, labai reikalingo karinei Hitlerio pramonei.

20 METŲ ATSTATYMO DARBAMS

Oakland, Calif. — Laivų statymo fabrikantas H. J. Kaiser pareiškė, jog reikės 20 metų atstatyti tai, kas bus sugriauta per šį karą įvairiuose kraštuose.

Maskva. — Vakariniam Kaukaze prasidėjo šaltas rudens oras, ir dauguma kalnų jau po sniegu.

Springfield, Illinois

Mūsų Žinios
Rugsėjo 20 d. mūsų mieste buvo pirmą dieną paskelbta rinkliava - vėjus senų geležčių. Prieš pietus, kaip po visos bažnyčias meldėsi žmonės, tai kunigai iš sakyklų paragino savo parapijonus, kad dėl valdžios atiduotų visokius nuiekamus geležtalius. Tas gerai, ir garbė dėl kunigų už paraginimą žmonių prie to naudingo tikslo.

O laikraščiai paskelbė, kad po piet, 1 val ir 30 minučių, pradės trokai risti po gatves, šimtas trokų, ir rinkti geležies laužą dėl Dėdės Samo kariuomenės, pabūklams daryti dėl laimėjimo karo, o sumušimo visokių fašistų, kurie žudo ir kankina paverę bei užkariau kitus kraštus ir žmones ir jų turtą naikina. Žmonės labai gražiai atsiliepė ir paklausė Dėdės Samo prašymo, kad emė nešti ir krauti prie šliagatvių visokią geležį ir net dar geras lovas. Antrą dieną laikraščiai paskelbė, kad surinko 500 tonų geležies. Ir vėl prašė publikos, kas tą dieną nesuspėjo, kad kitom dienom surinktų ir atiduotų dėl valdžios geležies laužą. O būdavo veik kas dieną vadinami "ragsmaimai" važinėdavo ir pirkdavo geležį. Parduoat žmonės, mat, nepaisė, o valdžiai ir už dyką atiduoda ir suranda tos geležies.

Rugsėjo 20 d. mūsų mieste laikė savo konferenciją biblijistai — Jahovos Witnesses. Buvo suvažiavę 2,500 biblijistų ir laikė savo mitingą, balių ir prakalbą sakė. Taipgi skleidė savotišką literatūrą. Tas buvo daroma atvirai, mažame parke ir su valdžios pa-

velinimu. Bet nelaimė, ištiko muštynės ne tik paprastų susirinkusiųjų tarpe, ale ir su policija. O policijos daug irgi buvo tie kovoje. Beginkliai žmonės daug nukentėjo nuo policijos buožų, kad net keletą nuvežė į ligoninę sužeisti. O kitas areštavo ir vežė į kalėjimą ir visą susirinkimą išvaikė. Būk biblijistai negerbią Amerikos vėliavos ir įstatymų, o mūsų mieste dar daug randasi visokių reakcijos pasekėjų. Ne tik biblijistus užkabino, ale ir komunistai persekiojami ir negali viešai po savo partijos vardu ką geru veikti.

Rugsėjo 23 d. mirė Juozapas Grinevičius, 58 metų amžiaus. Paliko nuliūdime moterį, dvi dukteris, sūnų ir brolių Joną Grinevičių. Velionis iš amato buvo karpenderis. Yra daug pastatęs stūbų ir lietuviams. Buvo laisvos pakraipos. Bet buvo palaidotas su kunigu. Dabar dar tokia gaidynė!

Sakau: išsikis, Juozai, amžinai šaltoj Dėdės Samo žemė; o mes gyvieji turime kovą tęsti.

A. Čekanauskas.

Montello, Mass.

Gerai Pavyko
Rugsėjo 20 d. Lietuvių Tautiško Namo Parke, įvyko Lietuvių Teatrų Rinklojo Rėlio meginis piknikas. Žmonių nedaug, tesusirinko, kadangi lietus beveik visą dieną lijo. Tokiu

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ELIZABETH, N. J.
LDP Klubas susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 4 d., 2 val. diena, 408 Court St., klubo kambaryuose. Visi nariai dalyvaus, atsiveskite ir naujų, bus daug svarbių dalykų svarstoma. — Valdyba. (230-232)

EASTON, PA.
LLD 13 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, 4 d. spalio, 2:30 val. diena. YMAHA salėje, Ferry ir Walnut gatvių Malonėkito visi būti laiku, atsiveskite ir naujų kandidatų prirašyti. — Kp. Sekr. (230-232)

WILKES-BARRE, PA.
LDS 10 Apskr. ruošia 4-tą met. bankietą, lapkr. 22 d., 6 v. v. Visos plačios apylinkės Luzerne Co. Lackawana Co., Schuylkill Co. organizacijos yra prašomos nieko nerengti tą dieną. Bus ir koncertinė programa, kurią vėliau paskelbėsime. Todėl draugai ir LDS nariai yra kviečiami dalyvauti šiam bankiete. — Apskr. Kom. (230-232)

MONTELLO, MASS.
Užbaigiant vasaros sezoną, pasukinis piknikas įvyks spalio 4 d. Liet. Taut. Namo Parke. Pradžia 12 val. diena. Geo. Steponavičiaus orkestra gros šokiams. Pelnas nuo šio pikniko skiriamas Apšvietos Fondui. Vietiniai ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti šiame svarbiame parengime tyrano oro. — Progresyvių Liet. Bendras Komitetas. (230-232)

HARRISON-KEARNY, N. J.
LLD 136 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, 4 d. spalio, 2 val. diena. Malonėkito visi dalyvauti, nes kaip žinote, dėl tiliu priežasčių reikės susirinkimas neįvyko. Todėl šiame susirinkime reikės svarstyti užsilikusių reikalų. — V. Zelin. (230-232)

EASTON, PA.
LDS 51 kp. susirinkimas įvyks spalio 4 d. 1:00 val. diena, YMAHA Salėje, Ferry ir Walnut St. Visi nariai malonėkito dalyvauti susirinkime. — E. Farlon, Sekr. (229-231)

BROCKTON, MASS.
Masinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 4 d. Winthrop School Salėje, Main St. Kalbės Povilas Rotomskis, Sov. Sąjungos konsulato lietuvis atstovas ir Antanas Bimba, "Laisvės" redaktorius. Taipgi dainuos Montello Liuosybės Choras ir Moterų Grupė. Pradžia 7 v. V. Kviečia visus dalyvauti Pažangiųjų Lietuvių Taryba Sovietų Sąjungai Gelbėti. (229-231)

BINGHAMTON, N. Y.
ALDLD 20 kp. Moterų Skjryaus susirinkimas įvyks penktadienį, 2 d. spalio, 315 Clinton St. Pradžia 7:30 v. v. Draugės, šis susirinkimas bus svarbus, tad visos būtinai turime dalyvauti. Prie progos, atsiveskite ir naujų kandidatų prirašyti. — M. K. (229-231)

WORCESTER, MASS.
LLD 11 kp. susirinkimas įvyks 1 d. spalio, ketvirtadienio vakare, 8 val., 29 Endicott St. Nariai, kurie nenorite būti išbraukti, dalyvausite susirinkime, užsimokėkite duokles, arba perduokite kitam užmokėti jūsų duokles. — J. M. Lukas, Sekr. (229-230)

būdu daug lietuvių, kurie buvo pasirėngę eiti į parką, susilaukė — nedrįso eiti toliau iš miesto; o tie, kurie buvo atsilankę, beveik visi automobiliais atvyko.

Susirinkęs nemažas progresyvių lietuvių būrelis stengėsi kuo linksmiausiai praleisti šventadienį savo parko vasarnameje. Dėlei lietuvis, orkestros nebuvo, tai didesnę dalį savo laiko dalyviai praleido dainavimais. Dainavo daug gražių lietuviškų dainų, kurių aidas sklėdėsi į visas šalis pro rasotas medžių šakas.

Nors oras buvo prastas, bet piknikas neblogiausiai pavyko. Tas, žinoma, daug priklausė nuo pačių rengėjų rūpestingumo. Viskas buvo gerai parvarkyta: skanių valgių iš anksto prigaminata, laimėjimo tikėtyti irgi daug išparduota. Iš to matyti, kad ratelis turės gerokai pelno.

Svarbu Lietuviams

Spalio 4 d., sekmadienio vakarą, yra ruošiamas didelis parengimas karinės pagalbos reikalams. Šį masinį mitingą rengia Pažangiųjų Lietuvių Tarybos Bendras Komitetas Rusijai Gelbėti: Montello, Norwood, Stoughton ir Bridgewaterio. Šio nepaprastai svarbaus masinio susirinkimo tikslas yra, kad nuodugniai išdėstyti dabartinio karo pasaulinę situaciją ir nurodyti, kaip Amerikos lietuviai galėtų dalyvauti pasidarbuoti šio karo laimėjimo reikalams. Taipgi bus teisingai išaiškinta mūsų gimtinio krašto Lietuvos žmonių padėtis ir jų lyikimas.

Todėl tam didelės reikšmės įvykiui yra užkviesti įžymūs kalbėtojai, būtent: P. Rotomskis, Sovietų Sąjungos konsulato lietuvis atstovas, kuris dar pirmu sykiu lankysis mūsų lietuvių kolonijoje, ir A. Bimba, dienraščio "Laisvės" redaktorius. Apart minėtų kalbėtojų, bus užkviesti mūsų miesto oficialai, kaip tai: majoras Daunej ir J. F. Long, imigracijos skyriaus sekretorius iš YMCA. Tikiu, jog šitie pasižymėję vyrai pasakys daug naudingų dalykų.

Apart prakalbų, minėto vakaro programos koncertinę dalį išpildys Liuosybės Dailės Ratelio Choras ir Moterų Apšvietos Klubas dainininkių grupė, po vadovystę Geo. Steponavičiaus. Iš to visko matyti, kad būsiantis masinis susirinkimas yra šaukiamas su gerais norais, idant išjudinti žmones iš nerangumo ir pastumti į visavietinę kovą prieš barbarišką fašizmą.

X. Kareivis.

Boston, Mass.**Visų Lietuvių Masinis Susirinkimas**

Gal jau nėra visiems naujiena, kad mes visi Bostone turėsime visų lietuvių iškilmingą susirinkimą, kuriame turėtų dalyvauti visi lietuviai, be skirto religijos, partijos ir asmeniškių nusistatymų.

Šiuomi aš skelbiu jums mūsų galutiną programą, kuri įvyks sekmadienį, spalio 4-tą, lygiai 3 val. po pietų, **So. Bostono Municipal Auditorium**, East Broadway, So. Bostone.

Visų lietuvių masiniame susirinkime sekantieji žymūs kalbėtojai kalbės:

1. Mass. valstijos gubernatoriaus Leverett Saltonstall asmeniniai dalyvaus ir kalbės: 2. Hon. Maurice J. Tobin, Bostono miesto majoras; 3. Dr. Hugh Cabot, Rusų Karo Pašalpos Komiteto prezidentas Massachusetts valstijoje; 4. P. Rotomskis, Sovietų Sąjungos generalio konsulato oficialis atstovas; 5. A. Bimba, "Laisvės" redaktorius; 6. Prof. B. F. Kubilius, Lietuvių Komiteto Massachusetts Valstijos Šelpti Sovietų Sąjungą Medicinos Pagalba, prezidentas; 7. Garsioji Rusų Mišri Grupė — šokėjai ir dainininkai; 8. South Bostono Harmonijos Grupė, ir 9. Mes būsime visi laiku sve-tainėje.

Visi mes turėtume dalyvauti šiame begaliniai svarbiame masiniame susirinkime! Visi mes turėtume išlausyti svarbių kalbėtojų žodžius, kurie mus visus pamokins ir nurodys, kaip mes šį karą turėtume laimėti! Visi mes turėtume išgirsti gražios muzikos iš dainininkių ir dainininkų! Visi mes turėtume kuo daugiau pasisėsti savo auka dėl tų, kurie miršta už mus visus, išliuosuodami pasaulį nuo tironijos ir priepaudo!

Massachusetts Valstijos Šelpti Sovietų Sąjungą Medicinos Pagalba Lietuvių Komiteto Prezid. B. F. Kubilius.

London, rugs. 29. — Wendell Willkie iš Sovietų jau atskrido į laikinąją Kinijos sostinę Chungkingą.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių, iš senų padarau naujus paveikslus ir kraujas sudarau su amerikoniškais. Reikalavimai: esant ir padidinti tokiu dydžiu, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliauoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line Tel. GLEnmore 5-6191

Le VANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

J. LeVanda—L. LeVanda
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKER

337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0788
NIGHT—Havemeyer 8-1158

F. W. Shalins

(Shalinskais)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Sutelkiam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Philadelphia, Pa.

(Tąsą nuo 4-to pusl.)

po \$1.00 aukavo: Mickūnas, Jonikienė, Karpavičienė, Helen Puidokienė, Mrs. Weisman, L. Silvester, V. Malerman, Aulbar, Zurgbida, Lamsey, Kawalchuk; po 50c: Mr. Cohen, Sulton, Bascoff, Snyder, Reezeuly, Strong, P. Luis; po 25c: Schwartz, Haar, Gold, Karflea, Slosish, Cwecki, Batuman, Barlito, Goldberg, Tirili, Sawloc, Wuskisky.

Prie šių aukų aukavo Vagonai \$5.00, kurie buvo priskaityti prie Meškauskų dėžučių.

Veikiantis Komitetas vardu vietinių organizacijų paaukavo \$50.00. Nuo parengimo lieto pelno \$22.57. Viso surinkta aukų per šią rinkliavą \$264.38. Pirm šios rinkliavos Convention Hall ant masinio susirinkimo buvo priduta nuo mūsų organizacijų \$80.00, a-part pridutu aukų iš pirmiau.

Šioje rinkliavoje parodė geriausį pavyzdį draugai Meškauskai. Jiedu per dvi dienas rinko aukas, kur jiems geriausia atrodė jų gauti. Jei kiekvienas "Laisvės" skaitytojas, kiekvienas mūsų organizacijos narys būtų nors po keletą dolerių surinkę, Lietuviai būtų surinkę virš \$1000. Drg. J. Baranauskas sako: "Niekur

kitur nematau taip svarbos aukaut, kaip Rusijos pagelbai, nes jina kol kas viena mušasi už visą pasaulį." Jis paaukavo \$10.00.

Jei katrie draugai negali pasidarbuot, tai jie paaukauja. Vadinasi, Philadelphiajos mūsiškis veikimas pastaroju laiku sukėlė \$344.38.

Vietinis Rusijos pagelbos komitetas — tarptautinis rengia visą eilę didelių parengimų. Rodo judžius iš Rusijos. Nutarta surengti didelis visos savaitės bazaras, ant kurio būs laimėjimai. Iškaino yra prašoma lietuvių, kurie turite kokių gerų ir nereikalingų daiktų, kuriuos būtų galima parduot ant bazaro, praneškite telefonu — Waverly 2588, arba parašykite, 5809 N. Fairhill St., Phila.

Pennsylvanijos ir N. J. fermeriai galite paaukaut maistingų — gyvų ir negyvų daiktų. Bazarą rengsim gruodžio mėn.

Tad Day iš viso miesto buvo surinkta \$13,000 aukų dėžutėmis.

A. J. Smitas.

★ LIETUVISKAS ★
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINE)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Importuotų ir Vietinių
Kasdien Turime
KARSTŲ UZKANDŲ
JUOZAS ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Green Star Bar & Grill

Lietuviškas Kabaretas

★★★★★★★★★★★★★★★★

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasisotkti užsena pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GERŲ VYNŲ IR DEGTINIŲ

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausius Alus Brooklyn

459 GRAND ST.

Skersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 4-8698

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Graziai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir elius.

Kada būsit Brooklyn, užleikite susipažinti.

426 SOUTH 5th ST. BROOKLYN, N. Y.

Blokas nuo Hewes St. clevelerio stoties. Tel. EVergreen 4-8688

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

DIREKTORIUS LAIDOTUVIŲ

★★★★

Liūdėsio valandų kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksim modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrošta mūsų šerminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

★★★★

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa

Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Šio Mėnesio 18-tą Dainos Aidai Skambės

Aną dieną (penktadienį) Aido Choras laikė savo reguliarios pamokas. Dainavom arija iš Suberto serenados ir su stojus dainuoti pasigirdo gausus dainų plovimas nuo Lori-mer gatvės. Tai buvo, matyt, praeinančių pro "Laisvės" salę žmonių būrelis, kuris, sužavėtas dainų aidais vis augo ir klausėsi dainų garsų, girdimų iš svetainės ir neįsitenkė nepadaręs ovacijų.

Tai čia buvo tik pamokos, o ne tikras dainavimas. Choras pasiryžęs rimtai sužavėti savo klausovus 18 dieną spalio, New National Svetainėje, 261 Driggs Ave., savo 30 metų jubilėjaus operetiskame koncerte.

I šį nepaprastą koncertą bilietų dar galima gauti pas visus Aido Choro narius, komitetą ir "Laisvės" svetainėje. Bilietai labai greitai platinasi. Norintieji užtikrinti sau šiam vokališko meno spektaklyje dalyvumą, pasirūpinkite įsigyti bilietus iš anksto, nes kitaip gali pritrūkti vietų. Visi choristai buvo pažėmę po apie 10 bilietų platinimui ir kiekvienas jau turėjo pasiimti daugiau, nes bilietų net nereikia nei pasiūlyti, — žmonės patys, pamatę choristą ar choristę, teiraujasi apie bilietus.

Petras Kapickas pats pirmasis pradėjo bilietų pirkimą, nusipirkdamas už penkinę. Kitą biznieriui panašiai daro. Na, o pavieniai, net iš Bridžporto jau yra užsisakę iš anksto sau vietas šiame Aido Choro 30 metų jubilėjiniam operetiskame koncerte.

Beje, vienas - kitas yra manęs paklausęs, ar choras nepriima pasveikinimų savo 30 metų gyvavimo sukaktuvių proga. Aš, žinoma, nebuvau įgaliojotas priimti pasveikinimų, bet kurie įvertina choro pastangas linksminti Amerikiečių esančių lietuvišką liaudį savo linksmomis, liūdnomis, širdi kute nančiomis melodinėmis dainomis, gali pasveikinti chorą per Petrą Grabauską, Adelę Pakalnišienę, Jevą Mizarienę, Anastaziją Buknienę ar Olgą Karpavičiūtę. Jie yra Aido Choro komiteto nariai ir jie maloniai priims visus pasveikinimus.

Choras, kaip ir kitos meniškos organizacijos, yra darbininkiško — pažangaus judėjimo pažiūra. Jis, savo dainomis, kaip tas senovės Lietuvos kanklininkas, žadina darbininkus prie savo būvio pagerinimo, prie laimėjimo šio karo prieš barbarišką fašistinę Ašį, akstina juose susipratimą ir įvairina parengimus, prakalbas, vakarienes ir piknikus.

Taigi, pažangios organizacijos, biznierių, profesionalų ir pavieniai žmonės turėtų paimti sau už pareigą pasveikinti chorą jo 30 metų sukaktuvių proga, kas kiek išgali.

Kitas būdas stiprinimui choro, tai stojimas į jo narių eiles. Dabar, su Jurgio Kazakevičiaus išėjimu į kariuomenę, choras neteko jau 9-nių savo gerų narių. Reikia, kad kas jų vietas užpildytų. Draugai J. Nalivaika, Al. Velička, J. Chmieliauskas ir kiti suprato tą reikšmę ir įstojo į chorą. Taip pat ir iš moterų kelios naujos narės įsirašė. Bet dar chore yra daug vietos dėl dainų ir lietuvišką kultūrą mylinčiųjų. Į chorą nesunku įstoti, o įstojus dar lengviau pasilikti jo nariu ar nare. Ką sakote, draugai?

Su šiomis mintimis Aido Choras pasilieka iki malonaus pasimatymo New National salėje, spalio 18 dieną, kada Choras pasveikins savo geresnį priedelį skambiomis operetiskomis, liaudiškomis, darbi-

Amteris Ragino Piliečius Paremti Prezidentą Jo Kovoje Dėl Kainų

Israel Amter, komunistų kandidatas į New Yorko valstijos gubernatorių, radio prakalbo iš stoties WQXR per eito antradienio vakarą ragino visus rašyti atvirutes ir laiškus į Baltąjį Namą, paremmui prezidento Roosevelto reikalavimo iš kongreso tinkamo kainų kontrolės biliaus.

Prezidentas radio prakalbojo Darbo šventės dieną reikalavo iš kongreso duoti jam tokį bilį iki spalio 1-mos. Kongreso ir senato didžiūna, norėdama tarnauti pelnagrobij, o ne šalies gerovei, daro visokius išsiskinėjimus. Amteris dėl tos padėties ragino visus eilinius piliečius, kurių gerovei prezidentas reikalauja kainų kontrolės biliaus, paremti savo prezidentą. Jis sakė:

"Rašykite laišką ar atvirutę, arba, jei galima, telegramą prezidentui, pasakant jam, kad jūs remiate jį farmų kainų kontrolėje, ir raginkite jį veikti be dvejotimo spalio pirmą, nustatant kainų kontrolę per galvą kongreso, jei-

gu jis nepraves tinkamo įstatymo."

Komunistų kandidatas sakė, kad kova už priėmimą prezidento pasiūlymo prieš infliaciją yra neatskiriama dalimi karo pastangų ir kad senatorius Taft iš Ohio ir kongresmanas Fish iš New Yorko "sabotažuoja" karo pastangas savo pasipriešinimu kainų kontrolės programai.

Amteris taip pat pasmerkė John J. Bennett, Farley demokratų kandidatą ir Thomas E. Dewey, republikonų kandidatą už jų tylėjimą svarbiausiais dienos klausimais. Jis sakė:

"Kaip tai gali būti, kad Mr. Bennett ir Mr. Dewey lig šiol tyli... antro fronto klausimu. Prezidentas stoja už antrą frontą; Wendell Willkie stoja už antrą frontą, bet jie abu, Bennett ir Dewey, tyli."

Si jau buvo Amterio ir kitų komunistų kandidatų keltą prakalbą iš stoties WQXR, 1560 kles., kurios duodama kas antradienio ir ketvirtadienio vakaro 10 valandą.

Moterų Darbo Paroda Darbininkų Knygynė

New Yorko Darbininkų Knygynė, 50 E. 13th St., yra išstatyta parodai moterų apšvietos ir propagandos kūrinių — įvairios knygos, brošiūros, plakatai, posteriai, tūli iš jų gana seni, pageltę.

Ta proga, ypatingai per visą šią savaitę duodama specialės programos. Pereitą antradienį lakėsi Močiutė Bloor, kurios pagarbai suruošta ši paroda. Močiutė autografavo savo knygą "We Are Many" visoms įsigijusioms knygų tą dieną. Visomis kitomis dienomis ir vakarais buvo kas nors naujo sąryšyje su paroda.

Ketvirtadienį nuo piet, per porą valandų, knygynė bus negrį liudies poetė Bobbie Patrick, skaitys savo kūrinus, o vakare kalbės Sadie Van Veen apie moterų veiklą de presijos laikais.

Penktadienį vakare kalbės Audley Moore, Komunistų Partijos organizatorė aukštiniame Harleme, apie "Negrų Moterų Rolę Kare."

Šeštadienio popiečio 3 val. kalbės Elizabeth Gurley Flynn, Komunistų Partijos kandidatė į kongresmanus at-large (nuo visos valstijos). L. K. N.

Jei Giedra, Maspethiečiai Ruošia Pramogą Gijroje, O Jei Lietus—Saleje

Ateinantį sekmadienį, spalio 4-tą, jeigu bus giedra, Maspetho lietuvių organizacijos, kartu su savo kaimynais rusais ir lenkais rengia išvažiavimą į visiems žinomą Al-ley Pond giraitę, priešais to vardo parką, 25th Road (Springfield Blvd.), Queens. Kelias pasiekiami mašinomis Harding bulvaru, Turnpike ar Central Parkway, o be mašinų —Queens busais: Q27, Hillside 1, ir 43.

Siai pramogai valgius ir gėrimus surinko tarp biznierių arba suaukojo patys maspethiečiai.

Kaulinis gavo aukų nuo Zabielskio ir nuo Rudys Bar & Grill, taipgi pats aukojo maisto. Taipgi aukojo maistų ir gėrimais Cedronas, Kalvaitis, Skirmontas, Petlickienė, Laukaitienė. Cibulskis —\$1.

J. Zayan gavo mėsos iš Viktoro ir iš Shimansko mėsinių.

Rengėjai dėkingi visiems už aukas.

Pastaba: Jeigu lyty, pramoga bus laikoma tą pačią dieną, 4-tą, Rusų Kliube, 56-58 61st St., Maspeth. N. K.

Moterų Balsuotojų Lyga Remia Prezidentą Kovoje Prieš Infliaciją

Moterų Balsuotojų Lyga New Yorko valstijoje išsiuntinėjo visiems savo skyriams ir su lyga kooperuojančioms grupėms raginimus veikti parėmmui prezidento Roosevelto programos prieš kėlimą kainų ir numazinimą pinigų vertės.

Nukentėjo Dėl Moters

Joseph Ash, turįs 24 metų kriminališką rekordą bent dešimtyje valstijose, nuteistas nuo pusaštuntų iki 30 metų į Sing Sing. Pamate visos jo bėdos buvo moteris, kuri pagavo jį savo kambarėje viešbutyje St. George su savo darbo alarmu.

ninkiskomis ir kitokiomis dainomis. Choro Koresp.

LANKESI "LAISVĖJE"

Rugsėjo 29-tą lankėsi "Laisvėje," taipgi LDS Centro raštinėje jaunas "Laisvės" skaitytojas William Mankauskas iš Worcester, Mass., atvykęs čionai savo prieš-tarybinių atostogų proga. Jisai jau pirmą kartą kariuomenėn ir išsina armijos kempen spalio 9-tą.

Mankauskas yra Amerikoje gimęs, bet Lietuvoje augęs vyras, Lietuvoje išgyvenęs per 15-ą metų, tad gražiai kalba abiem kalbomis. Amerikon sugrįžęs prieš 6 metus, pas savo gimines, žinomuosius veikėjus Petkūnus, Worcesteryje.

Pirm išeisiant tarnybon, Williamas su sesute atvyko atlankyti savo gimines Kazlauskus, Elizabethę. Ta proga lankėsi ir pas savo draugus, Brooklyne, taipgi savo dienraščio įstaigoje. Kad "Laisvė" galėtų gerai gyvuoti ir laike jo tarnybos, svečias paaukojo \$2 "Laisvės" popierės fondui.

Slaugybos Klasės

Ateinančią savaitę Brooklyne prasidės 30 namie slaugybos ligonių klasių, kaip skelbia Mrs. William Wolfson, Raudonojo Kryžiaus namuose slaugybos skyriaus pirmininkė. Registracija: 7 Hanover Place arba Brooklyno Muziejuje ar Brooklyno kolegijoje.

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja didelis kambarys, dėl vieno ar dviejų asmenų. Yra du langai. Lengva transportacija. Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis po antrą: 41 Montrose Ave., Brooklyn, N. Y. (Dvejais laiptais, po dešine).

REIKALAVIMAI

Reikalingi patyrę pentoriai (dažytojai). Nuolatinis darbas, mokestis \$8.00 į dieną algos. Taipgi reikalingi ir pagalbotojai. Kreiptis pas: Kasper, 442 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telefonas EVERgreen 8-4461. (230-232)

SUSIRINKIMAI

MASPETH, N. Y. LDS 14 kp. susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalio 1 d., Zabielskio salėje, 8 v. v. Prašome narių dalyvauti.

EAST NEW YORK—RICHM. HILL, N. Y.

ALDLD 185 kp. ir LDS 13 kp. susirinkimai įvyks ketvirtadienį, 1 d. spalio, 8 v. v. A. Daukanto salėje, 948 Jamaica Ave. Prašome dalyvauti. — M. M. Sekr. 229-230)

Columbus Dieną New Yorko Italai Panaudos Karo Ir Karių Paramai

New Yorko Italai, kaip skelbia Italian-American Labor Council, Columbus dieną, spalio 12-tą, panaudos auklėjimui priešfašistinio sentimentų ir paramai USQ, kariams pagalboms organizacijoms.

Minėta taryba yra paėmus Metropolitan Opera House tos dienos iškilmėmis. Jose kalbės pakviesta majoras LaGuardia ir gubernatorių Lehman. Taipgi būsianti radio prakalba iš Pietų Amerikos, kurią pasakys Laisvės Italijos judėjimo vadas.

VISI ŠIO KRAŠTO PATRIJO-TAI PIRKIM APSIGYNYMO BONUS

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALES dėl Ballų, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkas stiečius su naujausiais įtaisymais.
Keturių bolų alėjos
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prieinamus Patarnavimus
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
Gera Patyrė Barberiai

Lietuvių Kūro Kompanija

Isigykite žiemai anglių, nes į rudenį bus sunkus anglių pristatymas į miestus

★ ★ ★
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVERgreen 7-1661

Laisvietis iš Padangių Nusileido Airioj

Aprašydamas milžiniškus amerikiečių parašutintinkų maneversus šiaurinėje Airijoje, Associated Press žinių agentūros korespondentas iš ten rugsėjo 28-tą išsiųstame pranešime New Yorko spaudai sako, kad iš padangių pradėję būriais kristi amerikiečiai nustebino vietinius. Jis rašo:

"Simtai jaunų ir užsigrūdinusių amerikiečių iššokdindėjo iš milžiniškų armijos transportų pirmame parodavime savo išsilavinimo šiaurinėje Airijoje."

"Parašutistai nusileidindėjo iš už kelių šimtų pėdų su šautuvais, sproginiiais, nepaprastos padėties maisto porcijomis ir visu asmenų apsirūpinimu. Mortiros, mašininiai šautuvai, amunicija ir signalo aparatai išmesta sykiu."

"Tarpe pirmiausia pasiekusių žemę buvo karys Charles Yenush iš Maspeth, N. Y."

"Žemę buvo taip minkšta, kad kai kurie iššokusį pavadiną ją "plunksnų patalu." Bet kiti, kurie iki juostos pateko vandenin, turėjo kitokias pastabas."

Charles Yenush - Janušauskas yra buvęs Aido Choro narys, maspethietis "Laisvės" skaitytojas Aldonos Sincus brolis. Jo tėvai, "Laisvės" skaitytojai ir jaunamietis broli Juozas gyvena Scrantone.

Negrų Darbo Komitetas Turi Laimėjimų

Prieš ketvirtą mėnesį įsteigęs Negrų Darbo Pergalės Komitetas išleido savo veikimo raportą, kuriame atžymi atsiekimus. O atsiekimų būta svarbių — tūkstantis lavintų ir nelavintų darbininkų negrų pasiūsta darbuosna, kurie pirmiau buvo uždari negrams.

Komitetas pažymi, jog tas atsiektas dėka kooperacijai daugelio CIO ir AFL unių, ypatingai Pardavinėtojų Unijos Lokalo 65-to. Šiame lokale yra labai daug jaunimo.

Vienu iš didžiųjų komiteto atsiekimų buvo uždėjimas negro Hugh Mulzac kapitonu

pirmo "Laisvės Laivo." Tasai vyras, turėdamas aukščiausius laipsnius, įgaliojančius jį būti komandoje bile kokių laivo, per ilgus laikus buvo uždarytas prie paprasčiausio jūrininko pareigų dėl to, kad jis negras.

Komitetas susirinks šį penktadienį, Harlemo YMCA patalpose, svarstyti planus savo tolimesniai veikimui.

Sugrąžino Japonijai

Radio aktorius Peter Donald atnešė į "skrepų" rinkimo stotį keturis šaukštus su japoniškais užrašais. Šaukštus jis sakėsi buvęs nukniauęs nuo Japonijos karo laivo, ant kurio jam teko lankytis Anglijoje būnant dar 6 metų amžiaus.

Lietuvių Rakandų Krautuvė

409 ir 417 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-8451

ISDIRBĖJAI IR PARDAVEJAI

Geriausios Rūšies Rakandų

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokii nuosimčių
JOS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU
Kaip Petraičių Krautuvėse

M. PETRAITIENĖ ir SŪNAI

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

PUKIAI ĮRENGTOS DVI KOPYLIOS DUODAMOS MYLIAMIEMS PASARVOTI DOVANAI

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

LORIMER RESTAURACIJA
ANTANAS BARZDA, Savininkas
417 LORIMER ST. "Laisvės" Name BROOKLYN

Geriausios rūšies **VALGIAI**

Gaminami Europiško ir Amerikoniško Stiliaus

Pulkis lietuviško namų darbo kilbasal ir kepta paršiena

Gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai

Atdara nuo anksti ryto iki vėlai vakaro

Penktadieniais ir šeštadieniais atdara per naktį

Visada yra pasirinkimas plonikų valgių ir daržovių—virtų ir žalių

Pirkite KALĖDŲ Dovanas DABAR

Savo Kareiviams, Tarnaujantiems už Jūrų

Paskutinė Išsiuntimo Diena 1-ma Lapkričio

Užkite ir apžiūrėkite mūsų

Specialj kareiviams dovanų departmantą

Maži rankpinigiai palafkys bi dalkta.

ROBERT LIPTON

701 GRAND ST BROOKLYN, N. Y.

ATDARA VAKARAIŠ. Tel. STagg 2-2178